

SKRIVER OM VÅRA EVIGA FRÅGOR

Sidan 22

Kända finlandssvenskar:
Så börjar advent! Sidan 10

De ensamma barnen längtar
efter sin mamma Sidan 20

Per-Erik Lönnfors ger råd
till sitt tjugoåriga jag Sidan 24

Adventstid i ovisshet

»Med en månad kvar till jul kan läget förändras ännu.«

FÖRRA VECKAN meddelade president Sauli Niinistö att årets presidentbal kommer ordnas under bantade former med endast 200 gäster. Orsaken till det slimmade uppläget är det allt sämre coronaläget. I skrivande stund behöver cirka 300 personer sjukhusvård i Finland på grund av covid-19. Den siffran har stadigt stigit och närmar sig nu nivåer vi inte tidigare sett under pandemin. Direktör Liisa-Maria Voipio-Pulkki på Social- och hälsovårdsministeriet sade vid en presskonferens förra veckan att det allt sämre läget kan göra att nya begränsningar behöver införas. På samma presskonferens konstaterades också att man löper 19 gånger högre risk för att behöva sjukhusvård och 33 gånger större risk för att behöva intensivvård ifall man är ovaccinerad.

I rådande läge är det förståeligt att man från myndighetshåll överväger behovet av ytterligare begränsningar. Likväl är det här frustrerande för församlingarna. Advents- och jultiden är den absoluta högsäsongen för församlingarna och efter fjolåret, då alla församlingar tvingades ställa in i stort sett allt traditionellt julfirande, hoppas man naturligtvis på en återgång till ett mer normalt läge i år. Men det kanske inte blir så.

OM MAN SER PÅ ett par av våra nordiska grannar så kommer Sverige att införa krav på vaccinationspass på tillställningar inomhus med över 100 del-

tagare från den 1 december. Kravet gäller också kyrkor, något som ärkebiskop Antje Jackelén förstår, men även kritiserar. Hon påpekar att möjligheten att utöva religion, enskilt och tillsammans, är grundlagsskyddad i Sverige.

I Danmark har man haft krav på coronapass vid tillställningar med över 200 deltagare i ett par veckor. Kravet gäller även kyrkor, och också här har coronapasset föranlett diskussioner. Men Martinus Langer, som är präst i Århus, ser också positiva aspekter med coronapasset. – Som en extra bonus har jag fått tillfälle att hälsa på en massa besökare som jag normalt inte får chans till, säger han till Kristeligt dagblad.

I FINLAND KOM regionförvaltningsverken senaste vecka med nya restriktioner för offentliga tillställningar i en del landskap. Längre fram i tidningen finns en utförligare rapportering om vad restriktionerna innebär i några församlingar. I en del landskap påverkar de nya restriktionerna i nuläget inte församlingarnas planerade verksamhet i någon större utsträckning. Ett undantag är Egentliga Finland där man enligt de nya restriktionerna är tvungen att använda coronapass vid tillställningar med mer än 50 deltagare. Församlingarna är själva fria att bestämma om sina restriktioner men hittills har biskoparnas rekommendation varit att man ska följa den linje som gäller i resten av samhället. Samtidigt har biskoparna ställt sig tveksamma till att kräva coronapass vid gudstjänster. Frågan är om man kan hålla fast vid den linjen även om man tycker att ett coronapass klingar illa med kyrkans öppenhet.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

I DETTA NUMMER

Kyrkodagarna var glädje och hopp

Kyrkodagarna i Mariehamn blev en samling som många längtat efter. **Sid 6**

Visionen om en kyrka på hjul

Cross Road Bus ska vara kyrkans utsträckta hand till folket. **Sid 8**

Hur börjar din advent?

En rad finlands-svenskar berättar hur de förbereder sig för julen. **Sid 10**

Frank Furu skrev om de minsta

Han jobbade med ensamkommande flyktingbarn i tio år. Det resulterade i en drabbande bok. **Sid 20**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Johan Myrskog
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vån.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Nicklas Storbjörk
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Hösten har varit jättetuff”

Vem är du? Jonte Wingren jobbar med smittspårning på hälsovårdscentralen i Jakobstad.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Sedan februari är **Jonte Wingren** en av de tio smittspårarna i Jakobstad. Under sommaren, när det var lite lugnare på smittspårningen vaccinerade han mot covid.

– Hösten har varit jättetuff. Det började efter Jakobs Dagar i slutet av juli. Jag vet inte om det berodde på dagarna i sig, men från den tidpunkten började fallen eskalera sakteligen.

Sedan dess har trenden gått uppåt hela hösten. En vecka hade de 110 fall.

– Då är det tufft. Det tar mycket tid att ringa in personerna och reda ut deras kontakter. Smittspårarna, testpersonalen vid jouren och telefonrådgivningen har varit överbelastade överallt i Finland.

Han har jobbat mycket övertid i höst. Men haren skolelev testat positivt en halvtimme före arbetstiden tar slut kan man inte bara spara samtalen till nästa dag.

– Då är det bara att ringa rektorn för skolan och meddela vem som ska i karantän och som inte får komma till skolan. Vi har haft ett jättebra samarbete med skolorna och företagen i nejden. Alla är lika leda viruset och vill ha bort det.

Hur jobbar du?

– Vi följer ett standardschema när vi ringer upp personen som testat positivt. Vi frågar bland annat var du rört dig de senaste 48 timmarna före du fick symptomen.

Den senaste tiden har spårningen vanligtvis koncentrerats till den smittades familj.

– I och med att antalet vaccinerade ökar drabbas de ovaccinerade mest, många av dem är under tolv år. Delta-varianten har gjort att även dubbelvaccinerade i familjeexponering insjuknar.

Hur många berörs vanligen av en positiv person?

– Man börjar med att sätta personen som testat positivt i isolering så att inte smittan ska spridas vidare. Vi ber dem tänka efter var de varit den senaste tiden och lista det. När vi fått listorna och namnen på de personer de varit i kontakt med tar vi kon-

GÖR: Sjukskötare, smittskyddsteamet i Jakobstad
FAMILJ: Fru, en dotter och två bonusdöttrar
INTRESSEN: Musik, bätliv, trädgård och böcker

takt med dem och sätter dem i karantän.

Någon har kanske träffat fem personer medan andra hunnit vara på arbete, på tal-ko, på träning, i affärer och så vidare.

– Det är svårt att komma ihåg, jag har också själv svårt att minnas vad jag exakt gjorde vid en viss tidpunkt för tre dagar sedan.

Det gäller också att hålla kontakt med den som insjuknat under isoleringen.

– Under en tio dagars isolering ringer vi upp personen fyra-fem gånger för att följa med hur hen mår. En del ringer vi varje dag. Bedömer vi att de behöver vård kollar vi först med jouren om covidrummet är ledigt, därefter ringer de in patienten. Det är ett stort teamwork, men det är intressant.

Måste vi leva med det här i många år ännu?

– Jag tror inte viruset försvinner, men det mattas förhoppningsvis av med tiden och blir en variant av vanlig säsongsinfluensa.

Är viruset ett Guds straff?

– Är sjukdomar ett Guds straff? I så fall skulle jag varje dag jobba mot, inte för Guds vilja. Det skulle jag ha svårt att hitta en mening med.

Kyrkomötet

Kyrkomötet är "kyrkans riksdag". Kyrkomötesombuden väljs stiftsvis. Det finns lekman-ombud och prästombud.

Borgå stifts ombud är: Mia Anderssén-Löf, Patrik Hagman, Peter Lindbäck (Ålands ombud), Rolf Steffansson, Göran Stenlund, Ulla-Maj Wideroos och biskop Bo-Göran Åstrand.

Denna gång stod kyrkans ekonomi på kyrkomötets agenda. Nedsänkningar är att vänta inom centralförvaltningen. FOTO: KYRKANS BIBLBANK

Kyrkolag och ekonomi höstsessionens frågor

Kyrkomötets höstsession diskuterade ny lagstiftning för kyrkan och inbesparingarna inom kyrkans centralförvaltning.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Kyrkomötet godkände enhälligt förslaget till ny kyrkolag och revideringen av kyrkoordningen. Kyrkolagen ska ännu fastställas av riksdagen. Framför allt paragrafen om kyrkans bekännelse väckte livlig diskussion i kyrkomötet. I Kyrkostyrelsens förslag till ny lagstiftning ingick bekännelseparagrafen i kyrkoordningen, medan lagutskottets majoritet ansåg att paragrafen ska ingå i kyrkolagen. Efter omröstning beslöt kyrkomötet med rösterna 57-49 att bekännelseparagrafen ska ingå i kyrkolagen.

Peter Lindbäck, Ålands representant bland kyrkomötesombuden, skulle ha föredragit att trosbekännelseparagrafen ingått i kyrkoordningen i stället.

– Jag vill för min del lyfta ett varningens finger eftersom det nog finns en – kanske inte så stor men ändå – risk att hela paketet

faller en andra gång då riksdagen, främst grundlagsutskottet, synar den nyantagna kyrkolagen i sömmarna, säger Lindbäck.

Livlig diskussion om evangelisation

Kyrkomötet förutsätter att Kyrkans centralfonds ekonomi ska vara i balans senast år 2023 för att intäkterna från centralfondsavgiften ska räcka till för att täcka Kyrkostyrelsens och domkapitlens verksamhetskostnader. Det här innebär att Kyrkostyrelsen inleder samarbetsförhandlingar.

– År 2023 finns ännu en möjlighet att göra ett underskott på 300 000, med tanke på att ge tillräckligt tid att gå igenom konsekvenserna av besluten. Domkapitlens sparmål lyftes från föreslagna 20 000 till 25 000, säger kyrkomötesombud **Rolf Steffansson**, som är medlem i ekonomikutskottet.

Martina Harms-Aalto, som trädde in som suppleant för **Ulla-Maj Wideroos**, konstaterar att förhållandet mellan Kyr-

koststyrelsens plenum och kyrkomötet inte helt öppnar sig vid en första anblick.

– När det gäller ekonomiska frågor tyckte jag att mötet var väldigt milt i en situation som borde vålla mer huvudbry. Måne vi för lätt överlåter ansvaret i ekonomiska frågor till dem vi tror att "kan siffror"?

Kyrkomötesombud **Göran Stenlund** är glad över att kyrkomötet förde en grundlig och mångsidig diskussion om kyrkans kärnuppgift, att föra ut evangeliet.

– Initiativet remitterades till handboksutskottet, där jag sitter med. Antagligen lägger vi fram ett betänkande om ärendet vid kyrkomötets vårsession i maj 2022, säger han.

Ombud **Mia Anderssén-Löf** konstaterar att diskussionen visade hur rik vår kyrka är på erfarenheter och perspektiv.

– För någon för ordet evangelisation tankarna till minnen av kampanjer som slagit fel; för någon annan leder ordet till glada sammarmöten; för någon till en avslappnad in- och utandning, som kunde kallas kristusdoft. Också i den här frågan var det upplyftande att se hur kyrkomötesombuden kunde mötas i samtalet.

*»Måne vi för lätt
överlåter ansvaret?«*

TIPSA OSS!

Har du ett
nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Evakuerade från Etiopien

Lämna landet omedelbart! Meddelandet från utrikesministeriet lämnade ingen tolkningsmån. Nu är Magnus och Gunilla Riska tillbaka i Finland.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Första veckan i november förändrades allt för de finländska missionärerna i Etiopien. Såningsmannens Gunilla Riska kom till Finland på fredagen medan Magnus kom på tisdag. Evangeliföreningens Evans och Heidi Orori med familj, Edny Fors och Helena Sandberg evakuerades på tisdagen till Kenya och de befinner sig nu i Kisumu.

Ännu på torsdag när Gunilla startade sin hemresa planerade Magnus Riska att stanna.

– På lördag morgon, alltså den 6 november, när jag återvänt hem till Hawasa efter att ha kört Gunilla till Addis Abeba såg jag utrikesministeriets sms att omedelbart lämna landet så länge det finns kommersiella flyg. Det var en direkt order som jag inte ville börja diskutera, säger Magnus.

Även om uppbrottet skedde snabbt kom det inte som någon överraskning. Ända sedan valet i juni har de varit förberedda på att något kan ske.

– Då fick vi direktiv om att bunkra bränsle, gas, dricksvatten och mat för två veckor samt att ha en evakueringsväska färdigpackad så att man kan åka direkt. Det var bra att vara förberedd, säger Gunilla.

Orsaken till att de evakuerades är de ökade oroligheterna i landet.

– Där vi bor, 280 kilometer söder om Addis har vi inte sett några oroligheter, säger Gunilla.

Magnus, som körde mellan hemmet och huvudstaden tre gånger under tre dagar, märkte att kontrollerna längs vägen blivit fler. Han stannades ändå inte.

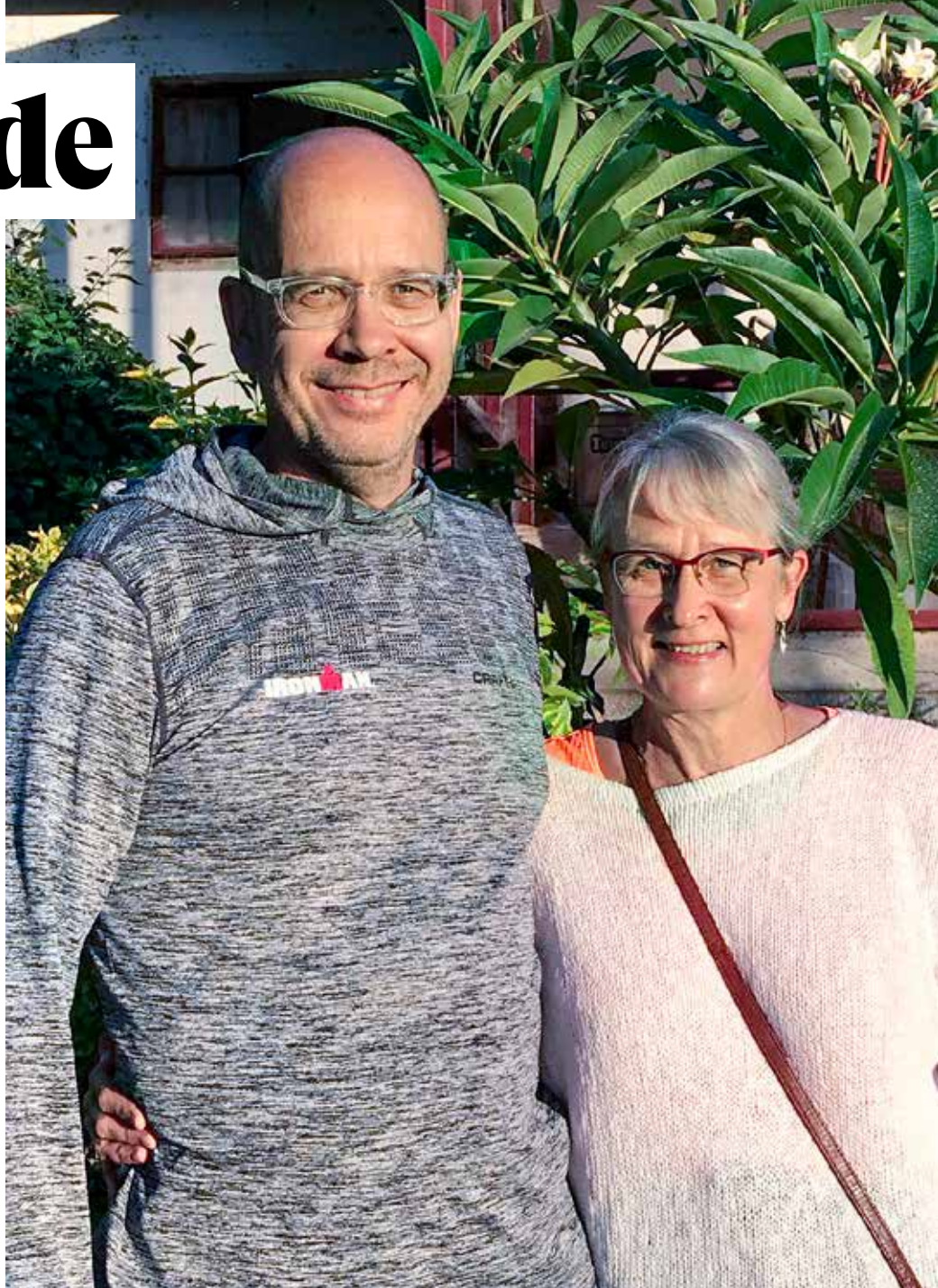
På fredagen i Addis Abeba såg han också en stor demonstration som stöd för den sittande regeringen.

När meddelandena började komma förlorade Gunilla nattsömnen. Det var också svårt att få objektiv information.

– Jag förstod inte vad det handlade om.

Magnus och Gunilla Riska har evakuerats från Etiopien till Finland.

FOTO: PRIVAT

Jag oroade mig mest för att våra pass och ID-handlingar var i Addis då ID-pappren skulle förnyas.

Hon fick ut sina papper när hon ringde och sade att hon lämnar landet. Magnus fick också ut sina papper även om det inte var lika lätt.

Nu är de med blandade känslor i Finland.

– Man ger ju inte en trevlig bild av sig

själv när man lämnar landet. Det kan upplevas som att man lämnar dem i sticket. Jag hade velat stanna där, säger Magnus.

– Det känns helt bra att vara här. Jag tycker om hösten och så har vi ju våra vänner här. Men jag saknar Etiopien och tänker på människorna där, säger Gunilla.

När hon åkte trodde de att läget kanske skulle lugna sig så att hon kan återvända i januari.

– Nu vet vi bara att vi far tillbaka när vi kan. Vårt hem är fortfarande där, sängarna står bäddade och fotografierna på barnen står kvar på byrån. Jag hade bara handbagage med mig när jag kom, säger hon.

– För mig känns det som ett konstigt mellanläge, kanske det är någon sorts stressreaktion fast jag känner mig ganska lugn. Jag har möjlighet att jobba härifrån, jag föreläser på ett college och jag kan skicka material dit. Men osäkerheten när vi kan återvända känns som ett lite stressande frågetecken för mig, säger Magnus.

Bakgrund

Tigray People's Liberation Front, TPFL som samlat flera oppositionella etniska grupper på sin sida med uttalat mål att störta regeringen med våld, närmar sig huvudstaden Addis Abeba norrifrån.

TPFL styrde landet i nästan 30 år men avsattes efter protester 2018. Då utlovades ett demokratiskt val som sköts upp på grund av pandemin. Tigrayregionen ordnade val ändå, vilket premiärminister Abiy Ahmed inte godkände. TPFL gick till attack mot regeringens norra bas och Abiy Ahmed inledde en offensiv i Tigray med målet att röka ut TPFL. Striderna har pågått ett år. Källa: Yle

ÄNTLIGEN FICK KYRKFOLKET SAMLAS IGEN

I sitt tal vid kyrkodagarna sa biskop Bo-Göran Åstrand att pandemin avslöjade vilka behov våra inre rum har. – Det var märkligt att gå förbi domkyrkan och inte få gå in. När jag fick gå in i kyrkorummet igen blev hela min kropp glad.

I sin kommentar till biskopens tal talade Emma Audas om att behålla kaffepausen och se bekanta nackar i kyrkbänken. – Att låta livet vara större, ta mer plats, vara mer komplext, låta det kräva något av oss. Låta andra vara till besvär, för det är bara så vårt hjärta växer.

Varför tar kyrkan sig på så stort allvar? frågade Katarina Gäddnäs av Kent Wisti. – För att kunna skratta åt oss själva krävs tillit. Om man inte skrattar åt sig själv är det ett tecken på att den tilliten inte finns där. När man inte kan skratta åt sig själv är det ingen bra PR för Jesus, svarade Wisti.

Kyrkodagarna i Mariehamn samlade omkring 250 personer till Åland. På programmet stod samtal, möten och konserter – men framför allt samvaro efter en lång coronapaus.

TEXT: **SOFIA TORVALDS** FOTON: **NICKLAS STORBJÖRK**

– Om vi skulle se religion som konst i stället för något annat hade vi kommit längre och allt skulle bli så mycket lättare, sa **Kent Wisti**, konstnär, författare och svensk stiftsadjunkt för mission i ett samtal med **Katarina Gäddnäs** vid kyrkodagarna i Mariehamn. Hans uppgift är att nå den grupp svenskar som känner låg eller ingen tillhörighet med sin lokala församling.

Wisti menar att både konst och tro handlar om att söka en fördjupad verklighet som ligger under det som vi slarvigt kallar verklighet, det som är verkligheten själv.

– Barnläkaren och psykoanalytikern Donald Winnicott kallar det ”transitional space”, det mellanrum mellan vår inre och yttre verklighet som vi skapar som spädbarn för att kunna leva kvar i föräldrarnas omsorg också när de inte är där. Det är ett lekutrymme där vi också gör våra andliga erfarenheter, säger Wisti.

– Jag tror att vårt största problem som kyrka är att vi har tappat bort det.

Den första nattvarden

Biskop **Bo-Göran Åstrand** lyfte i

sitt kyrkodagstal perspektiv som blivit tydligare efter pandemin.

– När den första redaktören ringde mig och frågade vad jag som biskop har att säga om viruset stod jag i butiken och skulle köpa spenatsoppa och fick googla på ”pandemi” för att ha något att säga. Idag har vi tydligt insett att våra val får konsekvenser för andra och andras val får konsekvenser för oss.

Han säger att pandemin lärt honom att vi hör ihop med varandra, vi har ansvar för varandra, vi behöver relationer och närhet – och vi behöver få tillgång till våra heliga, inre rum.

– Det var en märklig känsla att gå förbi domkyrkan och inte få gå in. När jag sedan fick gå in i kyrkorummet märkte jag att hela min kropp blev glad. När jag fick nattvard efter en lång paus kände jag att mitt innersta behov kommer att fyllas.

Det kändes att det fanns en längtan som bara kunde fyllas vid nattvardsbordet.

– Jag kände hur kinderna blev våta av tårar.

Sixten Ekstrand är direktor för Kyrkans central för det svenska arbetet som arrangerar kyrkodagarna.

I sin kommentar till biskopen varnade Albert Häggblom kyrkan för att tappa missionsperspektivet och perspektivet på den globala kyrkan. – Gör vi det börjar vi se våra olikheter och andras så kallade brister. Vi börjar fokusera på stukturer och ordningsfrågor och kyrkan blir lätt tjänstemannaaktig.

Sången begränsas i kyrkorna

De vackraste julsångerna drabbas av coronabegränsningar i Nyland och Åboland.

TEXT: **SOFIA TORVALDS, ULRICA HANSSON**

Regionförvaltningsverket i södra Finland fattade förra veckan beslut om att begränsa samlingar som ordnas inomhus i Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt. Begränsningarna gäller fram till julafton. Begränsningarna gäller inte gudstjänster. Däremot begränsas allsångsevenemang så att lokalen bara får fyllas till 50 procent. I Egentliga Finland får högst 50 personer samlas inomhus, men begränsningen gäller inte religiösa samlingar.

Biskop **Bo-Göran Åstrand** konstaterar att församlingarna har två alternativ: att begränsa deltagarna till hälften av de befintliga platserna i utrymmet eller att ta i bruk coronapasset.

Åbo svenska församling kollar coronapass för över sextonåringar vid De vackraste julsångerna och vid Lucia.

– Begränsningarna gäller inte religiösa tillställningar, men vi måste ju ändå fundera om det är okej att fylla kyrkan vid gudstjänster. Hur gör vi vid första advent? Vi kan inte kolla coronapass, men vi har valt att ha både en högmässa och en familjemässa vid första advent för att få in fler, säger **Mia Bäck**, som är kyrkoherde i Åbo.

I Petrus församling i Helsingfors införs inte coronapass i det här skedet.

– Till De vackraste julsångerna kan vi ta in halva kapaciteten. Gällande Petrusmässan under biskopsvisitationen stannade vi för en lösning med förhandsanmälningar, säger **Daniel Björk**, kyrkoherde i Petrus församling i Helsingfors.

– Vi har ett formulär på nätet där man kan anmäla sig, dessutom har vi en lista som ligger framme vid gudstjänsterna.

I Borgå införs coronapass vid allsång men inte vid gudstjänster.

– Vid De vackraste julsångerna kollar vi coronapass vid ingången, men inte för dem som är under sexton år, säger kyrkoherde **Mats Lindgård**.

– För konserter krävs inte coronapass i och med att de som släpps in också har en sittplats och det inte är ett allsångsevenemang, säger informationssekreterare **Gunvor Haddas** i Borgå.

NU KOMMER KYR

Hjälp, gemenskap och evangelisation är ledorden för andelslaget bakom Cross Road Bus. Räkna med att du kommer att se bussen någonstans inom stiftet de närmaste åren.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Det är en kyrka på hjul, en Jesusbuss rätt och slätt. Att dela evangeliet är den viktigaste uppgiften vi människor har här på jorden, säger Klas Söderholm.

För några år sedan fick han visionen att skaffa en buss som kan köra runt, hjälpa, evangelisera och som man kan bygga gemenskap med.

– Jag hörde klart Guds tilltal om visionen om att skaffa en buss. När vi tar vara på Guds tilltal blir det verklighet, säger han.

Hur talade Gud till dig?

– I det här fallet talade han både öppet och klart, som om han stått bredvid, och med ett inre tilltal. Han upprepade det flera gånger. Gud är allsmäktig och han kallar oss till olika uppdrag sedan vi kommit till tro på honom. När hans liv börjar leva i oss får vi visioner.

Söderholm började knacka dörr och dela visionen med andra. Håkan Nylund var en av dem han kontaktade i ett tidigt skede och han tände på alla cylindrar. Lite senare var också Peter Åbacka, som då var ungdomsledare i Vörå församling, med på noterna.

– Men jag hade klart för mig att jag skulle vänta tills jag blir pensionär innan jag engagerar mig, säger han.

Det är han nu.

Hittade en flygbuss i Norge

Det första mötet om bussen hölls den 31 maj 2018.

– Vi funderade i två år innan vi skaffade bussen. Det viktiga var till en början inte att hitta en buss, utan andra saker, säger Åbacka.

Söderholm säger sig ha kollat på hundra bussar i fyra länder. De hade också kopplat in en österbottnisk förmedlare av begagnade bussar i sökandet.

– Många bussar föll bort då de saknade invahiss, säger Söderholm.

Cross Road Bus framför kyrkan i Maxmo.

Söderholm och förmedlaren hittade samtidigt bussen i Norge. Där har den kört flygpassagerare mellan flygplatsen och Trondheim. Bussen köptes i juli i fjol.

– Priset var lämpligt jämfört med andra så det var sist och slutligen inget svårt val, säger Söderholm.

Bra, begagnade bussar har en prislapp på mellan 70 000 och 80 000 euro. Den här kostade 37 000 euro inklusive moms.

– Men bussen saknade toalett så vi lät

installera en. Det krävde en ombyggnad av golvet under toaletten, som måste sänkas, säger Åbacka.

Andreas Nygård i Oravais stod för ombyggnaden. Han byggde också ett pentry med kylskåp, kaffekokare och inverter, fyra fasta bord och åtta sovbritsar som kan lyftas in vid behov. Ombyggnaden kostade ytterligare 10 000 euro.

Ägs av andelslag

För finansieringen av ombyggnaden har andelslaget som äger den nu fått tillstånd till en penninginsamling som riktar sig till allmänheten. Tillståndet gäller i tre månader, men med möjlighet till förlängning.

Delägare i andelslaget är bland andra

»En utsträckt hand från kyrkan.«

KAN PÅ HJUL

Peter Åbacka, Klas Söderholm och Håkan Nylund är styrelsemedlemmar i andelslaget.

en utsträckt hand från kyrkan som kallar folk, säger Åbacka.

Bussen kan användas av delägarna som själva sköter om den och ordnar chaufför. Bland de aktiva i andelslaget har åtminstone fem personer busskörkort.

Ingen charterbuss

Hittills har bussen bland annat kommit till användning av Vörå församling som kört ungdomar till guldvaskning och fiske i Lappland med den. Evangeliföreningen körde också sina medlemmar från Österbotten till missionsfesten i Nagu och Church Hill Boys har använt den som keikkabuss. Nästa sommar planerar man ta bussen till Åland och köra hjortronplockare till Lappland.

Verksamheten är ideell och inte vinstbringande. Andelslaget har inget trafiktillstånd och kan inte hyra ut bussen till utomstående. Den kör heller inte chartertrafik.

– Bussbolagen ser oss inte som konkurrenter. De har varit väldigt tillmötesgående med att ge råd, säger Åbacka.

Att äga en buss innebär inte bara att tuta och köra. Den ska också underhållas och det görs under servicekvällar i garaget i Palvis där bussen står parkerad då den inte används.

Klas Söderholm har redan en ny vision för andelslaget; att skaffa ännu en buss, men mindre.

– Men jag vet inte tid och stund för det. Först ska vi köra det här i land, säger han.

Det betyder att man i första hand får den första investeringen betald.

– Vi bjuder nu ut projektet till allmänheten att stöda, antingen passivt eller aktivt, och vill bilda ett team och använda bussen som redskap. Det behövs flera händer, mer personal, chaufförer och medhjälpare, säger Håkan Nylund.

Cross Road Bus

En fjorton meter lång buss, Volvo 97100 B11R, årsmodell 2012 med plats för 39 passagerare.

Ägs av ett icke-vinstgivande andelslag med samma namn.

Delägare är Team Cross Road Bus, Svenska Lutherska Evangeliföreningen, Vörå församling, Amigo/Ungdomens hus i Oravais, Church Hill Boys och Flyktingvännerna.

Syftet med bussen är hjälp, gemenskap och evangelium.

Vörå församling, några föreningar och privatpersoner. Fortfarande bjuder man ut andelar till föreningar och församlingar.

I andelslaget ser man redan fler användningsmöjligheter framför sig: Den kan användas som talkobuss, då man åker iväg för att hjälpa någon som behöver hjälp. Den kan användas i evangelisationssyfte då man åker ut till olika platser, bjuder in folk på kaffe, till förbön, ett möte eller en konsert i eller vid bussen. Man kan ha den som basläger för dagsturer ut i vildmarken. Den kan köra genom byar där folk känner sig ensamma och samla upp folk för sång och andakt. Man kan köra en tur med den vid barn- och födelsedagskalas med släkt och vänner.

– Pandemin har bromsat användningen av bussen. Vi har just kommit igång med verksamheten. Vi vill att bussen ska vara

Så börjar advent

Hur börjar adventstiden? Med ljus, julmusik, en liten gran och brev till tomten, svarar en rad finlands-svenskar.

TEXT: **KP-REDAKTIONEN** FOTO: **UNSPLASH**
ILLUSTRATIONER: **PETER BANGE**

KRISTIAN "KRIPPE" WESTERLING

– **Det första** tecknet på att julen närmar sig är att jag inser att det är så kallt ute att jag måste köpa en mössa som jag sedan kan tappa bort under vintersäsongen, säger Kristian, "Krippe" Westerling, redaktör på Yle X3M.

Julmusiken är också viktig för honom. Han lyssnar särskilt på klassisk julmusik av The Rat Pack med Frank Sinatra i spetsen och lite småironiskt på Michael Bublé.

– Min favorit är White Christmas – det är en klassiker. Av de inhemska jullåtarna är Sylvi-
as julvisa min absoluta favorit. Den brukar vi alltid sjunga hemma, varje jul.

Han brukar ha svårt att få den riktigt rätta julkänslan förrän till jul.

– Jag gillar den där känslan när det är jul och man är ensam hemma men på väg för att

träffa vänner eller familj. Man är ensam men det känns skönt – kanske det är samma känsla av förväntan jag kände inför julen som barn.

Julafton råkar också vara hans födelsedag.
– Det är skönt att inte få så mycket uppmärksamhet på sin födelsedag! Julen är en av de få stunderna under året då man verkligen kan koppla loss. Det är tomt i huvudet på ett skönt sätt.

Och favoritjulmaten?

– Mammans limpa med gubbröra (eller sill-trätta som det kallas i hans familj).

SOFIA TORVALDS

Julafton är också Krippe Westerlings födelsedag.

FOTO: PRIVAT

CHRISTER ÅBERG

– **Adventstiden väcker** mitt behov av sinnesförändring. När julens stora mysterium närmar sig vill jag uppleva advent bit för bit, fram till Kristi födelse, säger Christer Åberg, prost och bildkonstnär.

Också som barn betydde första advent mycket för honom.

– Redan som sjuåring tog jag hem en liten adventsgran, och det har jag fortsatt med. När min hustru Kerstin och jag tänder det första adventsljuset känns det väldigt stort.

Under advent tränger det heliga in i hans realvärld.

– Det är så stort att det väcker mycket känslor hos mig, och det öppnar mitt sinne. Löftet finns att det heliga kommer oss nära i Jesusbarnet.

Han vill leva enkelt under advent.

– Adventstiden är också fastetid i vår kyrka. Livet med oljud, och det materiella som kväver oss, får ge vika. Jag låter den livspuls som är hektisk vara och försöker låta den livspuls som Gud har skapat få tid och rum att bli starkare.

Vid första advent kommer ofta människor som annars inte går i kyrkan till gudstjänsten.

– Då vill vi kanske uppleva en traditionell gudstjänst. Jag hoppas vi präster och kantor tar detta behov på allvar. När folk kommer från vardagen, jakten och ståhejet måste vi erbjuda möjlighet till sinnesförändring.

Han hänvisar till en dikt av sin gode vän Paul von Martens. "I detta kyrkorum måste jag få hjälp att uppleva det jag egentligen söker, ett hörn av paradiset där jag kan ana att Gud rör sig och frågar efter mig."

ULRIKA HANSSON

Christer Åberg vill leva enkelt under adventstiden.

FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

Emma Audas väntar med julmusiken tills det blir juldag.

FOTO: MATILDA AUDAS BJÖRK-HOLM

För Grunvor Kronman börjar julen med Juloratoriet.

FOTO: PRIVAT

EMMA AUDAS

– **För mig** börjar julförberedelserna lördagen före första advent, säger Emma Audas, pilgrimspräst i Vadstena, Sverige.

– Då pyntar jag lite, med ljusstakar och adventsstjärnor. Men hos oss är det skillnad på adventspynt och julpynt – inga krubbor och tomtar ännu! Det är också den här dagen vi börjar spela adventsmusik hemma, den musik som berättar om väntan på Kristus. Julmusiken får vänta till juldagen.

I kyrkan är adventstiden en fastetid.

– Men jag ser det inte som särskilt eftersträvänsvärt att man avstår från allt gott och mysigt under den tiden, när det ändå är så mörkt och tråkigt. Men jag tänker ändå att det finns en poäng med att vi förbereder oss för att fira jul. För mig har förberedelsen framför allt skett genom adventstidens tideböner och gudstjänster. Julen blir viktigare om jag har firat advent ordentligt, med texter, böner och sånger som berättar om väntan på Kristus. Det är en helt annan upplevelse att höra julens evangelium när man använt adventstiden till att formulera varför vi längtar efter fredens kung, varför det spelar roll för mig och hela världen att Jesus faktiskt kommer till oss.

På själva julen tycker Emma Audas om gå i kyrkan.

– För mig är julen inte i första hand en familjehögtid, utan hela kyrkans firande. Och efter julkyrkans Dagen är kommen fortsätter firandet hemma med jättemycket julgröt, pussel och – äntligen – julmusik!

CHRISTA MICKELSSON

GUNVOR KRONMAN

Min adventstid börjar varje år den dagen då jag första gången tillåter mig att lyssna på Bachs Juloratorium, säger Gunvor Kronman, som är VD för Hanaholmens kulturcentrum.

– I år började jag tidigt, redan vill allhelgona, oftast gör jag det kring första advent. Det har blivit symboliskt för mig: med Juloratoriet börjar julen.

Hon älskar musik och går ofta på konserter.

– Jag har också en enorm samling julmusik. Det kanske beror på att jag bott mycket utomlands, och musiken är något jag alltid haft med mig.

Hon är barnsligt förtjust i julen.

– Jag tycker om att pyssla. Ifjol var det kransar, i år är det julkort. Det är något jag gör för att jag tycker om det, inte för att jag måste.

För henne är det musiken och levande ljus som ger den rätta julkänslan.

– Vi behöver julen av så många skäl. Vi behöver ljus.

SOFIA TORVALDS

NIKLAS MANNFOLK

– **Vi har en** tradition i familjen som går ut på att barnen kring lillajul får skriva ett brev till tomten. Sedan får de sätta kuvertet utanför dörren och gå och bada bastu. Under den tiden kommer tomten och tar kuvertet och lämnar varsin julkalender i stället. Då brukar jag känna att så småningom kommer julen, säger Niklas Mannfolk, tidigare specialmedarbetare för justitieminister Anna-Maja Henriksson och numera senior communications manager på Huawei.

För honom kan det vara mycket arbete på gång före jul, men under adventstiden försöker han varje år hinna besöka någon kyrka för att lyssna på De vackraste julsångerna.

– Platsen varierar lite, ibland är det i Helsingfors, ibland i Esbo och i bästa fall i Åbo domkyrka, där stämningen är extra speciell.

Senast då julfriden utlyses från Åbo börjar Mannfolk känna att jullugnet infinner sig.

– Det är en viktig händelse för mig, något som jag alltid brukar lyssna på. Ifall det är möjligt är jag gärna på plats i Åbo och efteråt är det stämningsfullt att ta ett varv via Åbo domkyrka.

Väl hemma på julafton hör julmaten till det viktigaste, särskilt lutfisken.

– Den ska ätas före den andra julmaten, med vit sås och mycket kryddor.

Niklas Mannfolk rekommenderar var och en att prova på lutfisk.
FOTO: PRIVAT

JOHAN MYRSKOG

Julbelysningen är det första jultecknet för Malin Klingenberg.
FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

MALIN KLINGENBERG

– **För mig** startar julfirandet på allvar runt lillajul och första advent när folk börjar tända sin julbelysning hemma. Det är så välkommet med lite ljus efter allt novembermörker, säger Malin Klingenberg som är författare. Hon tycker också om att lyssna på julmusik.

– För några år sen instiftade min man och jag en regel om att man inte får lyssna på julmusik förrän från och med första advent,

men nu när jag tänker efter har vi börjat tuma rätt rejält på den regeln, och det tror jag vi alla är helt okej med.

– Snön är också en julstämningshöjare, men den kan man ju inte bestämma över, det är bara att tacka och ta emot om världen råkar se ut som ett julkort när man tittar ut genom fönstret.

ULRIKA HANSSON

Förundran

JAG BORSTAR inte ens tänderna utan kränger bara på den gråa träningsjackan medan jag knyter springskorna. Mössan över oborstat hår och ut. 06.53, jag springer ner längs Jungfrustigen men där gatan slutar måste jag stanna. Morgondimma över havet, röda bollar i blått vatten och en tveksam sol, det är magiskt. Att se jorden vakna, det vill man absolut inte missa. Jag missade det i 45 år men sedan 7 år tillbaka ser jag soluppgången åtminstone två gånger i veckan. Utträningen året runt har varit fantastiskt bra för kroppen men frågan är om det inte är själen som är den stora vinnaren, för varje morgon är jag helt hänförd. Hänförd av morgondag eller nysnö. Förundrad över att samma träd kan se så olika ut.

VARJE TRÄNINGSPASS är fyllt av svettiga burpees och glada groddor men mitt i hoppet pågår en an-

dakt. Församlingen är klädd i skaljackor och dunvästar. I en jägarvila mot en ek möter vi morgonen med ryggarna mot varandra. Alla kyrkomusiker har vingar men vi sjunger inte några psalmer. Vi springer istället i takt och i rad för att vi älskar livet och gärna vill vara med så länge det bara går.

STUDIER VISAR att gemensam förundran är den ultimata kollektiva känslan. Det är en känsla som inte bara får oss att stanna upp, den gör oss också mera tillfreds över livet. Tacksamhet och förundran hör ofta ihop och tillsammans är de ett winning team mot negativitet och stress.

Förundran är inte samma sak som för-

»Studier visar att förundran är den ultimata kollektiva känslan.«

våning. Förundran har en existentiell dimension och när vi står där mot trädstammarna och ser ut över havet så förenas vi med naturen och med varandra.

Våra fötter förenas med trädets rötter och vi står stadigt för en stund.

DET ÄR en vacker liten församling. Som vanligt fler kvinnor än män, de flesta över 40. Några av oss drömmer om midja och en lite rundare stjärt men mest drömmer vi om hållbarhet. Om att hålla livets skoningslösa slitage på leder och muskler, men också på psyket. Promenader botar inte depressioner men samhörighet och sol bakom Sveaborg gör alltid gott. Vi är gifta, skilda, singlar och änkor. Vi är präster, jurister och nykterister. Maratonlöpare och mysiga motionärer. Skulle vi mötas på stan i vanliga kläder skulle vi inte känna igen varandra men i höstmörkret tar vi aldrig miste på vem som är vem.

Maria Sundblom-Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

En järnvägsövergång

Tågagnarna glider långsamt förbi, försvinner in i dimman. Ibland blir vi tvungna att vänta. Mitt i vardagen och stressen står jag stilla och andas, för ett ögonblick kan jag inget annat. Adventstid är väntan, och att våga hoppas på en skiftning, ett ljus.

Ulrika Hansson

JOHANNA EVENSON

Den brokiga mattan

DET ÄR advent och återigen draperar vi vägen där Han kommer ridande, med ett brokigt lapptäcke av mantlar, jackor, sjalar, skjortor och halsdukar. Det är en färgglad människomas-sa som kantar vägen. Här står vi i dunjackor, vinterstövlar, saris, fotsida klänningar, sandaler och turbaner. Det är feststämning, alla får vara med! För att kunna se lyfts de minsta upp på föräldrarnas axlar medan de lite äldre tränger sig fram mellan benen på de vuxna. Några har fått tag på palmblad, andra har blommor, ljuslyktor eller psalmböcker i sina händer.

SOMEN stafett avlöser hosanna, osana hosana, hosianna-ro-pen varandra där Han rider fram från kontinent till kontinent. Sången ackompanjeras av trummor, balalajkor, orglar, saxofoner, kastanjetter och elgitarrer. Musiken drar fram som en löpeld och sprider sig över världen. Tonerna ekar under medeltida valv, fyller hyddor av bambu, stiger som rök mot spåntak och bar himmel. Alla har kommit för att se en skymt av kungen som långsamt rider fram genom seklerna.

»Genom gränsspärr efter gränsspärr rider frälsaren som kommit för att erövra våra hjärtan, inte med våld utan med en kärleksförklaring.«

HAN MÅ rida på en åsna, utan entourage, ändå låter Han sig inte stoppas av stridsvagnar, språkbarriärer, politiska eller religiösa meningsskiljaktigheter. Genom gränsspärr efter gränsspärr rider frälsaren som kommit för att erövra våra hjärtan, inte med våld utan med en kärleksförklaring. I stället för den röda mattan vi borde ha rullat ut för Honom får Han nöja sig med tras mattan vi knåpat ihop av vår längtan, vår otillräcklighet, vår rädsla, vår självishet och vårt bottenlösa behov av kärlek.

Om en liten tid byts hyllningsropen ut mot "korsfäst, korsfäst" men idag är det Hosianna som gäller!

Johanna Evenson är kantor i Finström-Geta församling. **Hon hoppas på** att få fira första advent i en fullsatt kyrka. **Hennes tips:** Kom med och sjung hosianna!

SÖNDAG 28.11.2021, Första söndagen i advent

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har också en äldre benämning, *Adventus humiliationis* (ödmjukhetens advent). Första söndagen i advent handlar om hur Jesus rider in i Jerusalem. Men Jesus kom inte till Jerusalem som en härskare, utan han kom ödmjuk, ridande på en åsna. Temat för söndagen är **Din konung kommer i ödmjukhet**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 62:10–12

ANDRA LÄSNINGEN

Rom. 13:11–14

EVANGELIUM

Matt. 21:1–9

"Hosianna Davids son! Välsignad är han som kommer i Herrens namn. Hosianna i höjden!"

Läs mera i Matt. 21:1–9.

Psalmförslag

4: 1–3

835

1

2

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Välkommen Jesus! Hosianna!

Bönen är skriven av Johanna Evenson.

SÖNDAG 5.12.2021, Andra söndagen i advent

Nästa söndag

kallas också *Adventus glorificationis* (förhärligandets advent). Söndagen handlar om Kristi återkomst i härlighet vid tidens slut. Temat är **Din konung kommer i härlighet**. På självständighetsdagen 6.12 har man firat gudstjänster under vårt lands hela självständighetstid. Temat för självständighetsdagen är **Välsigna och bevara vårt land**.

Andra söndagen i advent

FÖRSTA LÄSNINGEN

Hos. 2:18–20

ANDRA LÄSNINGEN

1 Petr. 1:13–17

EVANGELIUM

Luk. 21:25–33

(34–36)

Självständighetsdagen

FÖRSTA LÄSNINGEN

5 Mos. 8:10–17 eller Pred. 9:13–18

ANDRA LÄSNINGEN

Jak. 3:13–18 eller

Apg. 17:24–30

EVANGELIUM

Joh. 8:31–36 eller Matt.

20:25–28

Psalmförslag

ANDRA SÖNDAGEN I ADVENT

11, 169, 167, 5

SJÄLVSTÄNDIGHETSDAGEN

545, 546: 1–5, 554, 549

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kyrkokören nappade australisk tenor!

Ron Ringer från Sydney är coronaflykting på Åland. –Nu sjunger jag i kyrkokören i Jomala, vi tenorer är väldigt eftertraktade, skrattar han.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA Ron Ringer växte upp i England. Han studerade vid universitetet i Nottingham, Liverpool, och jobbade efter det som högstadielärare. Som 25-åring – för 40 år sedan – lämnade han England.

– Jag reste runt, men stannade sedan i Sydney i Australien. Först jobbade jag som lärare, men sedan ledde skrivandet av historiska böcker in mig på en skrivarkarriär.

Först jobbade han med jurister och finanseexperter med att förenkla komplexa dokument så att vanliga människor kunde förstå dem. Han grundade småningom ett eget företag.

– Jag skriver historiker men jobbar också med akademiker som måste borsta upp sin engelska för att kunna få sina texter publicerade i vetenskapliga tidskrifter. Det jobb jag gör kan man göra var som helst – nu sitter jag ofta på biblioteket i Mariehamn och jobbar.

Coronapandemin överraskade

På Åland hamnade han och hans finska fru **Jaana Moona** av en slump. För några år sedan jobbade han vid universitetet i Vilnius, Litauen. Därifrån var det meningen att han och hans fru skulle återvända till Sydney. Men coronapandemin ställde till det för dem. Först stannade de i elva månader i Äkäslompolo, Ylläs, sedan i Helsingfors. De åkte till Åland på semester.

– Jag gillar Åland. Ön påminner om den brittiska landsbygden.

Så i väntan på att Australiens stränga karantänsbestämmelser ska lätta bor de på Neptunigatan i Mariehamn. Planen är att de ska återvända till Sydney i april. Men i väntan på det har de börjat göra sig

Ron Ringer växte upp i England men bor idag i Australien – och just nu på Åland.

hemmastadda där de finns.

– Jag sjunger i två körer! Den ena är Jomala församlingskör St Olofkören. Jag är tenor – vi är så få så oss nappar man genast! skrattar han.

Eftertraktad tenor

Han har sjungit i kyrkokör också i Australien, så allt känns välbekant.

– Körer är likadana överallt! En del är mer reserverade, den del mer öppna, en del mer karismatiska och en del mer ... lutherska.

Han är glad över att de finlandssvenska psalmerna är lite muntrare än de finska. Han försöker förstå det han kan av det han sjunger.

– Jag satsar på uttalet!

Ron Ringer börjar känna sig hemmastadd på Åland.

– Vi lever här just nu och vill vara med i samhället så länge vi stannar här. När jag simmar i Mariebad sitter jag och samtalar med en massa folk – utan kläder! Det skulle aldrig hända i Australien.

»Körer är likadana överallt.«

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 28.11 kl. 10: Festhögmässa första söndagen i advent i Pargas kyrka, Pär Lidén, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen. Glögg och pepparkakor ute på kyrkbacken efter högmässan.

On 1.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Sö 5.12 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Må 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Pargas kyrka, Pär Lidén, Juho Kopperoinen, Hanna Lehtonen. Tillsammans med finska församling. Uppvaktning vid hjältegravarna.

On 8.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 28.11 kl. 11: Högmässa första söndagen i advent i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

– **kl. 16:** "Musica Silentii" konsert i Nagu kyrka med Maria Kalaniemi och Timo Alakotila. I samarbete med Multiculti.

Må 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

Korpo kapellförsamling:

Sö 28.11 kl. 15: Familjegudstjänst första söndagen i advent i Korpo kyrka, Esa Killström, Kaisa Söderholm, Mikael Granlund. Familjefest i församlingshemmet efter gudstjänsten.

Sö 5.12 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Må 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 28.11 kl. 11: Högmässa första söndagen i advent i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 28.11 kl. 13: Högmässa första söndagen i advent i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

VÄSTÅBOLAND Konsert

Musica Silentii i Nagu kyrka

Första söndagen i advent den **28.11** ordnar kulturföreningen Multiculti konsert i Nagu kyrka **kl. 16**. På konserten uppträder den finländska folkmusikens kanske främsta duo, dragspelsartisten Maria Kalaniemi och pianisten Timo Alakotila. Programblad säljs för 20 €. Begränsat med platser i kyrkan – man kan förhandsanmäla sig till info@multiculti.fi om man vill reservera plats.

Må 6.12 kl. 13: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Iniö kyrka med uppvaktning vid hjältegravarna, Jussi Meriluoto.

ÅBO

fre 26.11:

– **kl 10.30–12:** Anhörigvårdarcafé, Kvarterssklubben (Henriksgatan 9, Åbo).

lör 27.11:

– **kl 18:** Regnbågmässa, Aurelia. Nurmi (pred), Bäck (lit). Hjälpledare medverkar. Kyrkglögg efter mässan.

sön 28.11:

– **kl 12:** Festhögmässa, Domkyrkan. Björkgren (pred), Bäck (lit), Söderlund. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Nicholas Söderlund) och Ungdomskören (dir. Sofia Liljeström) medverkar. Hjälpledare medverkar som gudstjänstgrupp.

– **kl 14:** Familjegudstjänst, Domkyrkan. Björkgren-Vikström, Söderlund. ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström) medverkar.

mån 29.11:

– **kl 11.45–12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– **kl 14:** Missionskretsen, Aurelia. Vi får besök av Ina Laakso från Finska Missionsällskapet.

– **kl 18:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

tis 30.11:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 1.12:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.

Barnprogram i församlingarna med Jänna Koivunen.

– **kl 18:** Pepparkaksbak, Aurelia. Vill du i adventstid glädja någon med en påse pepparkakor? Frivilliga inom flyktinsamlingen bakar tillsammans med våra nyfinländare. Alla intresserade välkomna med!

tor 2.12:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.

lör 4.12:

– **kl 13:** Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälan senast 30.11 till nenne.lappalainen@evl.fi.

– **kl 16:** Barnens Vackraste Julsånger med ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström), Henrikskyrkan. Personer över 16 år bör visa upp ett giltigt coronapass för att kunna delta i evenemanget.

sön 5.12:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (pred), Wikstedt (lit), Juslin, Söderlund. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp Rut och Frank Berger (vevlira) medverkar. Kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi.

mån 6.12:

– **kl. 10.30:** Självständighetsdagens gudstjänst, Aurelia. Wikstedt (pred),

Björkgren (lit), Juslin, Söderlund. Kören ÅSMA (dir. Tommi Penttinen) medverkar. Efter gudstjänsten ordnas missionskaffe med missionslotteri, för att delta i kaffet bör personer över 16 år visa upp ett giltigt coronapass.

tis 7.12:

– **kl 14.30–18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 8.12:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). Fredrika Abrahamsson "Nya vindar på Hemmet". Anmälan senast 6.12 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.

Önskade julsånger.

tor 9.12:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelia.

Vi rekommenderar att den som deltar i församlingens verksamhet är vaccinerad, bär munskydd, håller avstånd och tvättar händerna. Evenemangens maximideltagarantal kan ha ändrat efter att tidningen tryckts, det är möjligt att coronapas-set tagits i bruk på grund av aktuella restriktioner. Se aktuell info för evenemangen på församlingens hemsida www.abosvenskaforsamling.fi

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Församlingen och Covid-19

Ändringar kan förekomma, följ med i församlingens information på jomala.evl.ax och facebook.com/jomalafor-samling.

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Festmässa söndag 28.11 kl. 11.00 Första söndagen i advent – Din konung kommer i ödmjukhet

Högmässa söndag 5.12 kl. 11.00 Andra söndagen i advent – Din konung kommer i härlighet

MARIEHAMN Julfest

JULFEST MED MIDDAG

Välkommen och fira julaften tillsammans med församlingen i S:t Görans församlingshem kl. 17.00. Kom ensam, ta med vänner och/eller familj.

Anmälningar senast fredag 10 december kl. 14.00 på tfn 018-5360.

Vill du hjälpa till med förberedelserna? Kontakta kyrkoherde Mari Puska, tfn 0457 529 3000.

JOMALA Fest

Festmässa och adventsfest

Festmässa i kyrkan på första advent, söndag 28.11 kl. 11. Efter mässan blir det adventsfest med basar i Olofsgården. Lunch och basar till förmån för missionen. Pyssel för barnen.

Vesper

Helgälsvesper: 4.12 kl. 18.30

Vesper: 8.12 kl. 19

Barn och unga

Sjung och gung: för barn ca 0–4 år. Torsdagar kl. 9–11, sångstund 9.30.

Tisdagsklubben: åk. 1–4, tisdagar kl. 18–19.30.

Klubb på Fridaborg: åk. 1–3, torsdagar kl. 18–19.30.

Barn- och ungdomskörer

Tonikan: åk. 1–2, tisdagar kl. 14–15. Pyssel 13–14.

Kvinten: åk. 1–4, onsdagar kl. 13–14 i Södersunda skola.

Dominanten: åk. 3–4, torsdagar kl. 14–15.

Jomala Joy: åk. 5–9, torsdagar kl. 15–16.15.

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör: torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13–15

Missionssyfsöreningen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång: varannan måndag (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan.

Herrlunch: torsdag 2.12 kl. 12. Anmälan senast 30.11 på 018–32830.

Författarbesök: söndag 28.11 kl. 19 i kyrkan. Karin Erlandsson läser ur sin nya bok Hem.

Konsert: söndag 5.12 kl. 18 Symfoniorkestern Ylippilaskunnan soittajat framför sin 95 års konsert i kyrkan. Fritt inträde, programblad till förmån för matbanken.

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

FR 26.11 kl. 14.00: Önskepsalmen i församlingshemmet.

SÖ 28.11 kl. 11.00: Högmässa med kaplaninstallation i S:t Görans kyrka, Jessica Bergström, Benny Andersson, Mari Puska, Edgar Vickström, Denise Blomqvist, Guy Karlsson, Anders Laine. Kyrkkaffe.

ON 01.12 kl. 19.00: Julkonsert i S:t Görans kyrka med damkören Magnificat.

TO 02.12 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 02.12 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

SÖ 05.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.

SÖ 05.12 kl. 17.00: Vi sjunger de vackraste julsångerna till kaffet/glöggen kl. 17.00.

Innerlighetens mässa, kl. 18.00: S:t Mårtens

kyrka.

MÅ 06.12 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.

MÅ 06.12 kl. 14.00: Finskspåkig mässa i S:t Görans kyrka.

TI 07.12 kl. 18.30: Julkonsert i S:t Görans kyrka, Intermezzokören. Fredrik Erlandsson – dirigent. Programblad 15€.

TO 09.12 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 09.12 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

Kyrktaxi till gudstjänst, tfn 018–19500.

SUND-VÅRDÖ

Söndag 28.11 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Kaj-Gustav Sandholm, Sara Alm.

Kl. 14.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, Kaj-Gustav Sandholm, Sara Alm. Kyrkkaffe och glögg efter högmässan.

Måndag 29.11 kl. 14.30: Kyrkis i Sunds församlingshem, terminsavslutning. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Måndag 29.11 kl. 18.00: Julpyssel och ljusstöpnig för hela familjen i Sunds församlingshem.

Tisdag 30.11 kl. 10.00: Småbarnsmusik i Sunds församlingshem, avslutning. Kati Juntunen.

Fredag 03.12 kl. 10.00: Småbarnsmusik i Vårdö församlingshem, avslutning. Kati Juntunen.

Lördag 04.12 kl. 10.00–15.00: Julpyssel för barn i skolåldern i Vårdö församlingshem.

Yngre barn välkomna i vuxet sällskap. Lätt lunch serveras. Anmälan till pastorskansliet, tfn 018 43930, e-post sund-vardo@evl.fi senast onsdag 01.12.

Söndag 05.12 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, barnkören. Efter gudstjänsten gröt i församlingshemmet.

Måndag 06.12 kl. 16.00: De vackraste julsångerna i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

Med reservation för ändringar.

<https://www.sund-vardoforsamling.fi>

HAMMARLAND

Högmässa 28.11 kl. 18: Benny Andersson och Kjell Frisk.

ECKERÖ

Helgälsbön 27.11. kl. 18: Benny Andersson, Jean Banyanga och Kjell Frisk

KOLUMNEN

MATHILDA ENGSTRÖM

Snorets tid är här

KALLARE TIDER är här och så även snoret. Hopplösheten kommer över mig när dagar blir till veckor och förkylningarna avlöser varandra. Barnen har varit allt från helt utslagna och febriga till pigga och hostiga. Vi föräldrar bara väntar på att det ska bli vår tur. Sjukdomarna går runt runt och just nu känns det som att det aldrig kommer ta slut. Yngsta sonen har gått en hel vecka på dagis på hela hösten och de andra barnen är inte långt efter.

När jag väl är på jobbet går jag runt i en dimma av trötthet, gråtfärdig. Jag försöker acceptera att mitt arbete kommer i andra hand för det går inte att lämna sjuka barn. Men det dåliga samvetet gör sig påmint, inte bara för att jag inte är på jobbet utan även för att jag blir trött på att vara hemma med de sjuka barnen. Att hitta acceptansen för det jag inte kan styra är så svårt.

»Att hitta acceptansen för det jag inte kan styra är så svårt.«

DE DÄR dagarna då jag är extra skör känner jag tacksamhet över mina arbetskamrater som säger ”det är okej”, ”vi gör alla fel” och ”kan jag hjälpa dig med något”. Att upprepa saker man är tacksam för dagligen har i studier visat sig göra oss lyckligare. Så upprepa minst tre saker du är tacksam för varje dag.

Det kom som ett lämpligt avbrott att åka på kurs några dagar. Efter sömn, god mat och givande diskussioner så kände jag att lite av orken är tillbaka. Alla småbarnsföräldrar borde ibland få en paus så att vi orkar fortsätta. När jag kom på banan igen så insåg jag att jag gör så gott jag kan och slutade för tillfället banna mig själv. För som en kyrkoherde påminde mig om: ”Du är den bästa du och du behövs.” Ibland kommer orden precis vid rätt tillfälle och är till mer hjälp än vad man vet.

JAG LÄSER på lappen på dagis att det nu går magsjuka på avdelningen. Jag kramar mina barn och vänder tankarna uppåt. Tack för att Du är med mig, vi ska klara detta tillsammans.

Mathilda Engström är församlingssekreterare i Jomala församling.

ÅBO Självständighetsdag

Självständighetsdagens gudstjänst och missionslotteri

På självständighetsdagen **6.12** firar vi gudstjänst **kl. 10.30** i Aurelia (Auragatan 18, Åbo). Kören ÅSMA medverkar (dir. Tommi Penttinen). Efter gudstjänsten ordnas missionskaffe med missionslotteri, för att kunna delta i kaffet bör personer över 16 år visa upp ett giltigt coronapass.

Vill du bidra med produkter till vårt missionslotteri? Vi tar gärna emot godsaker, servetter, ljus, julblommor el. dyl. Du kan hämta din gåva **1.12 kl. 13–18** eller **2.12 kl. 9.30–12** till Aurelias första våning eller kontakta Malena Björkgren, malena.bjorkgren@evl.fi/040–3417 461 för en annan tid.

Jag vill förstå Sanna Marin!

På slingriga stigar har Joakim Oldmark från Stockholm landat i Västaboland. Han jobbar med barn i skolåldern i Houtskär och Nagu, men han siktar på att bli präst och lära sig finska.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

VÄSTÅBOLAND Joakim Oldmark växte upp i Åkersberga nordost om Stockholm. Som 17-åring började han gå i kyrkan. Några år senare hoppade han av lärarstudierna och satt på arbetsförmedlingen för att komma underfund med vad han egentligen ville göra.

– De föreslog att jag skulle bli diakon och tanken var inte främmande för mig. Med efter ett år av diakonstudier kände jag en prästkallelse.

Han var med om en mässa på julnatten. I liturgin ingick att prästen bar Jesusbarnet från altaret till krubban.

– När Jesusbarnet bars förbi mig fick jag en väldigt stark känsla av att Gud ville att jag skulle bli präst. Jag hade lust att hoppa upp och rusa fram till prästen och säga: Jag vill bli präst! Efter det kunde jag inte släppa det.

Han började studera teologi i Uppsala, men flyttade småningom över till Åbo Akademi.

– Det hade att göra med att jag kände mig kallad att lämna Sverige och jobba någon annanstans. Jag testade Estland först, men jag kände att för att kunna jobba som präst måste jag kunna språket som om det var mitt modersmål. Hur ska man klara av självavård och förrättningar om språket haltar? På väg tillbaka till Sverige var det en prästkompis som sa: De pratar ju svenska i Finland också, kan du inte åka dit?

Vill kunna förstå Sanna Marin

Nu är han klar med studierna i teologi och jobbar 60 procent som tf ungdoms- och barnarbetsledare i Västabolands församling.

– Snart ska jag ha ett samtal med biskopen för att se om jag kan bli prästvigd. Jag är öppen för jobb i hela Finland – men gärna i södra Finland eller på Åland, gärna i skärgårdsmiljö.

Vid sidan av jobbet studerar han finska.

Joakim Oldmark gillar skärgårdsmiljön.

FOTO: PRIVAT

»*Det är raka rör i Finland, och det gillar jag.*«

En präst måste formellt klara av nöjaktig finska, och det är inte lätt för en rikssvensk.

– Finskan är annorlunda än svenskan och därför mer utmanande, men samtidigt är språket mer uppstrukturerat än de germanska språken. Om man knäcker koden kan finska vara ganska enkelt.

Han vill fortsätta bo i Finland och vill kunna finska.

– Jag vill kunna förstå vad Sanna Marin säger!

Du verkar gilla Finland! Men vad tycker du är det sämsta med att bo här?

– Jag saknar falukorven! Gräddfilen är ock-

så annorlunda, i Sverige finns det många sorters smaksatta gräddfiler som inte finns här. I Sverige äter man också mer tyskt och ungerskt inspirerad korv.

Vad är det bästa med Finland?

– Det är raka rör i Finland, och det gillar jag. Jag har svårt att förstå de sociala spelen, att man går som katten kring het gröt. Här säger man vad man tycker för att man vill visa vad som gäller, och det passar mig.

– En sak jag gillar med Svenskfinland är att det finns så många olika dialekter. Det är kul att höra på hur många olika sätt det svenska språket kan användas på.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 26.11 Anna Edgren, Åbo

Måndag 29.11 Markus Weckström, Ekenäs

Tisdag 30.11 Kaj-Erik Ramstedt, Åbo

Onsdag 1.12 Maria Sten, Helsingfors (repris från 7.12.2017)

Torsdag 2.12 Markku Salminen, Helsingfors

Fredag 3.12 Anna Edgren, Åbo

Tisdag 7.12 Janne Kütimaa, Tallinn

Onsdag 8.12 Monika Koskinen, Kuni (repris från 3.12.2019)

Torsdag 9.12 Edgar Vickström, Mariehamn

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 26.11 Gunborg Lindqvist, Esbo (repris från 28.11.2015)

Lördag 27.11 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 28.11 Din konung kommer i ödmjukhet. Textläsare: Eva Johansson och Ingemar Johansson. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 2.12.2018)

Måndag 29.11 John Vikström, Åbo (repris från 2.12.2019)

Tisdag 30.11 Kati Kivistö, Helsingfors

Onsdag 1.12 Anders Hamberg, Jyväskylä

Torsdag 2.12 Jonas Gehlin, Stockholm

Fredag 3.12 Gunborg Lindqvist, Esbo (repris från 15.12.2015)

Lördag 4.12 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 5.12 Din konung kommer i härlighet. Textläsare: Eva Johansson och Ingemar Johansson. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 9.12.2018)

Måndag 6.12 John Vikström, Åbo (repris från 9.12.2019)

Tisdag 7.12 Andreas Forsbäck, Vanda (repris från 4.12.2019)

Onsdag 8.12 Wille Valve, Jomala

Torsdag 9.12 Tua Sandell, Helsingfors (repris från 4.11.2020)

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 28.11 Adventsgudstjänst med Sjundeå svenska församling. Predikant: Tom Bergman. Organist och pianist: Sirpa Lilius. Sång: Katarina Kvarnström, Damkören och kören Lågan. Textläsare: Lotta Ylitalo. Psalmer: 12 (Jesus från Nasaret), 13 (Kristus kommer Davids son), 4 (Bereden väg för Herren), 7 (Dotter Sion), 1 (Hosianna Davids son), 5 (Nu må vi oss bereda), 2 (Gläd dig du Kristi brud) och 857:3 (v.1 Ljuset som jag tänder). Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

Söndag 5.12 Gudstjänst med Vasa och Kvevlax missionsförsamlingar. Predikant: Karl Granberg.

Självständighetsdagens gudstjänst kl. 12.00

Måndag 6.12 Självständighetsdagens ekumeniska festgudstjänst från Helsingfors domkyrka. Predikant: Seppo Häkkinen. Liturger: Henrik Wikström och Maria Repo-Rostedt. Organist: Harri Viitanen. Kantor: Inka Kinnunen. Svensk kommentar: Hedvig Långbacka. Samsändning med Yle Radio 1 och TV1.

Hjärtkoncert i Helsingfors

Stora hjärtkonserterna ordnas i Tempelplatsens kyrka tisdagen den 30.11 kl. 19.00.

Följande personer och grupper uppträder: **Tapio Tiitu, Helsingin Työväen Orkesteri** med **Luis Ramirez** som dirigent, **Laura Leisma, Aleksiiina Turtiainen, Espoon mieslaulajat ESMILA** med **Helge Körvits** som dirigent samt **Jere Hölttä**.

Programbladet kostar 15 euro. Konserterna arrangeras av Helsingfors Hjärtkonktion / Helsingin Sydänkuntoutus ry.

Prepkurs inför äktenskap **MISSA INTE!**

8-9.1.2022 i Nykarleby

Anmäl senast 3.12 www.kredu.fi

Kursavgift, mat och kaffe för för och sön 90€/person. Logi 10€/person/natt.

KREU

Kursen riktar sig till par i bröllopsstadiet, nygifta eller de som varit samboende upp till 2 år.

Seminarier om bl.a. Kommunikation, ekonomi, konfliktlösnings, kärlekspraktiken, närhet och sex.

Meningsfulla övningar tillsammans med din partner!

Kursledare: Tanja & Matti Forsblom, Emilia & Anders Holmberg, Sara & Torbjörn Sandell.

En skön start på det nya året, en vecka i Andalusien med ljus, rekreation och upplevelser i

Almuñécar 8-15.1.2022

En perfekt start på det nya året med spanska solkustens ljus och grönska, utfärder i Andalusien, boende på snyggt hotell, god mat, vila och gemenskap! Den som har fått två doser vaccin mot Corona kan tryggt och smidigt resa!

Pris: 695 € (enkelrumstillägg ca 130 €). I priset ingår: Flyg med Norwegian Helsingfors – Malaga – Helsingfors, flygskatter, transport från och till flygplatsen i Malaga, logi på 4-stjärniga Bahia Almuñécar 7 nätter i dubbelrum, 7 frukostar och 7 middagar från rikligt buffébord, färdledarens tjänster

Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi.

Researrangör: Församlingsförbundet
Teknisk arrangör: Göran Sundqvist
–Travelpartner

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

FÖRORDNANDEN

Församlingspastorn i Agricola svenska församling **Martin Jakobsson** förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst på deltid 1.1-31.12.2022.

Församlingspastor **Emilia Kontunen** förordnas som gemensam församlingspastor i Korsholms svenska församling och Solfs församling från 1.1.2022 tills vidare.

Församlingspastor **Ruth Vesterlund** förordnas som gemensam församlingspastor i Kvevlax församling och Replots församling från 1.1.2022 tills vidare.

Kyrkoherden i Västabolands svenska församling **Harry Sanfrid Backström** avgår 28.2.2022 på egen begäran.

Församlingspastorn i Jakobstadssvenska församling **Åsa Turpeinen** förordnas fortsättningsvis 1.1-30.6.2022 som tf. kaplan i Jakobstads svenska församling.

Församlingspastorn i Jakobstads svenska församling **Jakob Edman** förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.1-30.6.2022.

Kyrkoherden i Replots församling **Camilla Svevar** beviljas tjänstledighet 1-28.11.2021.

Prosten **Berndt Berg** förordnas till tf. kyrkoherde i Replots församling fortsättningsvis 1-28.11.2021.

Domkapitlet utser tillträdande kyrkoherde **Mia Anderssén-Löf** till ordförande för gemensamma kyrkorådet i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet för tiden 1.12.2021-31.12.2022.

KAPLANSTJÄNST VÖRÅ FÖRSAMLING

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande till ordinarie kaplanstjänst i Vörå församling med Vörå församlingsdel som huvudsakligt tjänstgöringsområde åt pastor **Samuel Erikson** från 1.12.2021.

FÖLJANDE SAMMANTRÄDE

Domkapitlets följande sammanträden:

14.12.2021

13.1.2022

8.2.2022

8.3.2022

7.4.2022

17.5.2022

16.6.2022

SKREV OM DE ENSAMMA BARNEN

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Frank Furu jobbade i tio år med ensamkommande flyktingbarn, allt från spädbarn till unga vuxna. Hans erfarenheter resulterade i den aktuella boken *Ni är inte min mamma*.

I boken *Ni är inte min mamma* har en liten flicka, Aysha, anlänt till ett främmande land, utan föräldrar. Hon ser hur hennes klasskamrater hämtas av mammor och pappor som kramar om sina barn. Själv blir hon hämtad av "någon" som tar henne till ett boende: "Det är alltid någon som tar hand om mig. Det är alltid någon som hjälper mig. Det är alltid någon som frågar om jag mår bra. Jag vill inte må bra, inte utan min mamma."

Frank Furus texter i kombination med illustrationerna av Linda Bondestam blir en drabbande berättel-

se, för både barn och vuxna.

– Aysha finns på riktigt, hon lever i alla de barn jag arbetat med. Ett av barnen, numera vuxen, ringde mig senast i dag, säger Frank Furu.

Många av barnen är vuxna i dag, och Frank Furu jobbar numera i metallbranschen. Boendet där han jobbade med ensamkommande flyktingbarn lades ner för några år sedan, och han har själv

»Jag kände att jag ville ge något tillbaka.«

Jag undrar vad hon tänkte på

»Jag minns känslan av att vara liten och ivrig.«

JAG KOM att tänka på min mormor Gretel här-omdagen. Det har jag inte gjort på ett tag, det är många år sedan hon dog. Hon hann fylla hundra år. Det var när jag tankfullt såg ut genom fönstret som det slog mig att så brukade hon också stå och se ut genom fönstret när jag var liten. Hon hade de ljusaste blå ögon. Jag undrade ofta vad hon tänkte på just då. Jag brukade rulla upp hennes silvriga nytvättade hår på papiljotter. Sedan band vi en scarf av chiffong runtom. Och så åt vi rulltårter och drack kaffe och lemonad (mina morförelldrar var impo-nerande tidiga med att få en Sodastream).

Det är fina minnen. Det finns så mycket som är ljust och glatt. Ändå får jag så ofta påhälsning av vemodet nuförtiden. Jag var ute och gick med en kompis i skogen. "Jag tänker så ofta på döden numera", sa hon. "Det gör jag också!" sa jag. Hon sa: "Gör du?!" och var märkbart lättad. Vi konstaterade att det kanske beror på pandemin eller åldern eller något vi inte kan lägga fingret på. Inte en förlamande ledsenhet, men en melankoli som går som ett smalt stråk genom tillvaron.

JAG SITTER och ser på när min sjuåring tränar innebandy med sina lagkompisar. De skrattar och knuffas, tävlar om bollen, deras spelskjortor lyser röda. Så mycket energi i rörelserna, livsglädje i stegen. Och där är det igen, vemodet. Så snabbt livet går. Jag minns känslan av att vara liten och ivrig, spela fyra mål med vänner någon ljus vårkväll, hur jag ville vara precis där, och hur jag kände på mig att livet som väntade var stort och spännande.

"**HE ER** tungt ti vara, men han vil int kona vara ooviri", lär Hansas-Kalle ha sagt (ung. Det är tungt att finnas till, men lite svårt att låta bli också). Så här är vi då, sent i november, i livet som försiggår i så många skikt. Tankfulla mormödrar som blir hundra, energiska barn som växer upp, och jag själv som försöker hitta min plats i medelåldern.

Den sista augusti en sommar greps jag igen av förgängligheten. Jag satt på en parkbänk med min son som då var kring fyra. Jag sa: "Tänk, nu är det sommarens sista dag". "Hmm", sa han med ett påfallande positivt tonfall, och slickade obekymrat vidare på sin glass. Vad har vi annat än ögonblicket? Det är bitterljuvt och förunderligt, fantastiskt och sorgmodigt detta liv. Ett olösligt mysterium.

Ulrika Hansson är redaktör på Kyrkpressen.

– Jag minns en 16-årig kille som också saknade sin mamma otroligt mycket.

När man jobbar med flyktingbarn är det svårt att skilja på föräldrarollen och den professionella rollen.

– Man vill dem allt det bästa, det barnen behöver. Men man kan aldrig ge dem vad de vill ha, man kan inte vara deras mamma.

De flesta av barnen han jobbat med har klarat sig fint tycker han.

– Som små har de mycket bättre möjligheter att integreras, man har längre tid att handla, även om det är tufft på många andra sätt.

Han har tagit med sig en mycket viktig insikt.

– Hur olika vi än är, hur mycket kulturer och religioner än krockar, så är vi ändå lika. Vi har samma känslor och tankar.

Coolt att läsa

Frank Furu vill gärna skriva mer.

– Jag skulle gärna skriva något för pojkar. Men det är en stor utmaning. Konkurrenten i dag är spel och streamingsajter, och då förlorar man. Men jag skulle vilja bidra till att få pojkar att läsa.

Han önskar att hans själv hade hittat läsglädje som liten.

– Det hade kanske gjort att jag börjat skriva tidigare i livet. Jag önskar jag kunde göra det lite coolare att läsa.

Hans debutbok har tagits väl emot, och har getts ut på finska och i Sverige.

– Det har varit lite för mycket för att jag ska kunna ta in det.

Han deltog också i bokmässan i Helsingfors i oktober.

– Det var roligt att få känna att jag hör till ett sammanhang.

Scenframträdanden, bokrelease, signeringar och recensioner, positiva sådana, har hört till debuten.

– Men jag känner mig inte bekväm med uppmärksamheten. Jag blir glad över positiva omdömen, men läser dem helst ensam i soffan.

Han är bosatt i Jakobstad med sin familj, men är hemma från Småbönders i Terjärv.

– Det kan vara knepigt på landet. Man får vara stolt över vad man presterat, men till en viss gräns.

Att hitta skrivtid med jobb och fyra barn blir ett pussel.

– Men det hänger på viljan. Man kan till exempel skriva i ett block på kaffepausen. Det har jag också gjort ett par gånger.

Frank Furu är fyra barns far, här med sonen Imre.

fyra barn, vilket var svårt att kombinera med skiftesjobb.

– Men jag kände att jag ville ge något tillbaka, dela de här barnens historia med så många som möjligt, att skriva kändes naturligt.

Frank Furu är utbildad scenkonstnär, men i nästan tio år jobbade han på ett gruppboende i Jakobstad. Boendet var en del av det som då hette Oravais flyktingförläggning. Han har också jobbat på ett asylboende i Norge.

– Vi har haft barn i alla åldrar, från noll upp till unga vuxna på 25 år. Den yngsta jag jobbat med var under 1 år.

– Ofta glömmar vi bort de här små flyktingbarnen, vi tänker oss att det endast handlar om tonåringar.

Längtan efter mamma

Gemensamt för nästan alla de barn han jobbat med är saknaden efter mamma.

Karin Erlandsson är aktuell med boken *Hem*, en historisk roman om Åland. Hon har bland annat gjort research i kyrktornet i Jomala kyrka. – Kyrkor är på något sätt det mest eviga vi har i vår kultur.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON** FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

Nyckeln till kyrktornet öppnar upp en hel värld

Karin Erlandsson har bott på Åland knappt tjugo år. Nu är hon aktuell med romanen *Hem*.

– Den handlar om hur det har varit och hur det är att leva på Åland. Hela romanens grundpremiss är att människan inte har förändrats. Det är samma stora frågor. Det är liv och död, kärlek och barnafödande – och helt enkelt att få dagen att gå ihop.

Ursprungligen hade hon en plan på att skriva om åländsk sjöfart.

– Min morfar bodde i Pargas, och han var styrman på Gustaf Eriksons segelfartyg Viking under en period i sitt liv. Jag förstod tidigt att det här var hans bästa tid i livet.

Hennes idé fick inte strålende respons.

– Många kopplade idén till **Ulla-Lena Lundbergs** sjöfartsböcker. Om jag skulle skriva en liknande bok kommer den alltid att vara sämre, skrattar Karin Erlandsson. Idén vilade väldigt länge.

– I något skede började jag fundera på mormor. Morfar var på havet och hon var hemma och snöt ungarna, lade nät och plockade äpplen. Äventyret kan vara lika stort hemma – och ibland kan det vara modigare att stanna.

Kvinnornas och barnens perspektiv

Karin Erlandsson skrev ur kvinnornas och barnens perspektiv.

– Jag kunde inte bestämma mig för en särskild epok i Ålands historia. Därför valde jag tio olika epoker, från vikingatiden till nutiden.

Hon ville bland annat skriva om Ålands kristnande. Kapitlet om Ragnhild tog form. Ragnhild är en flicka, vars far Birger är en rik man i Jomala.

– Hans fru dör och i sorgen efter det bestämmer han sig för att bygga en kyrka för evigheten.

Ragnhild är kanske inte lika övertygad om kristendomens förtjänster.

– Hon tycker om sin pappa, och hon ser hur pappan mer och mer blir nedbruten av sorg och en slags demens. Men så länge han bygger sin kyrka är han klar i sinnet.

Svindlande perspektiv

Jomala kyrka sägs vara Finlands äldsta stenkyrka.

– Kyrkan är väldigt speciell. Att skriva fiktivt var tacksamt, för det finns ingen fastslagen teori om vem som byggde den och varför. Jag kunde laborera fritt.

I kyrkan finns det ett märkligt sten-

ansikte på en pelare.

– Det är inte större än en hand. Man vet inte vem det är och varför det har gjorts. Placeringen är fullständigt märklig och de flesta besökare missar det.

Hennes man är kyrkomusiker i Jomala och han har nyckeln till kyrktornet. Hon har kunnat gå upp i tornet och göra research.

– Det är väldigt speciellt att lägga handen på stenar som någon har flyttat upp för trappan för så länge sedan. Trappan är smal och trång och har alldeles nötta fotsteg. Det svindlar när man tänker på det.

Hon säger kyrkor på något sätt är det mest eviga vi har i vår kultur.

– Det finns så många årsringar i en kyrka. Och så ska det ju vara. De äldsta ringarna får man inte ofta syn på. När jag gått upp i tornet har jag tänkt: Okej, den här trappan har byggts för riktigt länge sen.

Hur ser du, som kristen, på händelserna när Åland kristnades?

– Jag tycker om att det har varit så pragmatiskt. Det var inte så att det bytte över en natt, att alla blev Jesusfans på direkten. Det var inte svartvitt, utan en glidande process. De tänkte väl att den här nya guden verkar också helt okej, men vi fortsätter med det gamla för säkerhets skull.

Du har bott på Åland i över tjugo år och har skrivit en bok heter *Hem*. Känner du dig som en ålänning?

– Ja, det gör jag. Jag vet inte hur en ålänning känner sig, men jag känner mig inte främmande här.

I Jomala kyrka finns det ett märkligt stenansikte på en pelare.

När känner du dig mest som en ålänning?

– När jag är tillsammans med mina barn, som är ålänningar – till exempel på skolavslutningar och högtider. Mina barn har aldrig har vetat om något annat. Jag älskar att fira högtider på Åland.

»Om man en gång börjat älska Österbotten, kommer kärleken alltid att bestå.«

Saknar du Österbotten?

– Jag känner mig alltid hemma där jag kommer till Österbotten, till Nykarleby. Så är det. Men jag ska bo på Åland helt enkelt.

– Åland är ett frimärke: röda vägar och gullvivor och hav. Man blir förälskad i Åland. Men om man en gång börjat älska Österbotten, kommer kärleken alltid att bestå. Det är en djup kärlek. Det är leriga åkrar, medfarna lador och doften av mink.

Har din syn på dig själv förändrats efter att du har blivit en hyllad författare?

– Det är lätt att dras med i något slags bekräftelse av egot. Därför har blivit ännu viktigare för mig att verkligen inte tycka att min berömmelse är viktig.

Det viktiga för henne kommer alltid att vara att skriva.

– En dag då jag sitter och skriver hela dagen är så mycket bättre än allt annat som jag gör i den här branschen. Offentligheten är som en dag på ett nöjesfält. Det är roligt ibland, men jag skulle inte vilja leva på ett nöjesfält.

”Dra in taggarna”

FOTO: NIKLAS SANDSTRÖM

Ett gott råd

I den här serien ger personer goda råd till sitt yngre jag.

Det är bara genom att våga som man upptäcker sin personlighet, säger Per-Erik Lönnfors till sitt unga jag.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Per-Erik ”Peje” Lönnfors, tjugo år, varosäker på sig själv. Samtidigt skulle han välja väg. Efter militärtjänsten började han studera på Hanken. Studierna ledde så småningom till en journalistkarriär och många chefsposter.

Vilket råd skulle du idag ge den tjugoringen?

– En av de första vägskälen i livet är att välja studieriktning. Där var jag både osäker och pragmatisk, och när jag ser på det idag valde jag egentligen fel.

Och samtidigt, tänker han, valde han rätt.

– Jag vet ju hur det gått med mitt liv, och jag är nöjd. Jag vet inte hur det hade gått om jag valt annorlunda.

Och hurdant skulle ditt råd vara om du inte hade facit på hand?

– Mitt första råd blir detsamma som många tänkare och filosofer sagt sedan antiken: Känn dig själv!

Men det räcker inte att känna sig själv, man måste vara trogen sig själv också.

– Jag var inte helt trogen mig själv, jag följde inte min håg. Jag skulle säga till mig själv: följ din håg och låt dig inte påverkas av andra.

I sin roman *Sense and Sensibility* väger Jane Austen förnuft mot känsla. Han skulle uppmana sitt unga jag att tänka mindre på *sense* och mer på *sensibility*.

– Jag skulle säga: följ din håg och våga också ta risker. Men om du ska följa din håg måste du också känna din håg. Låt inte andra människor bestämma vem du är. De kan bedöma dig alldeles fel.

Han har också ett praktiskt råd: Gå med i studentteatern!

– Hade jag gått med där hade jag lärt känna mig själv lite bättre.

Som det nu blev gjorde han det senare

Per-Erik ”Peje” Lönnfors i tjugooårsåldern: ett självporträtt. Han gjorde sedan karriär bland annat som VD för Hbl och är nu aktuell med självbiografin ”Öppna lådor”.
FOTO: PRIVAT

i stället. Som 67-åring gick han en kurs i dramatiskt skrivande och teatern blev ett intresse för honom.

– Där upptäckte jag hur mycket dramatik handlar om att känna sig själv och andra människor. Det har jag tyckt om på många olika sätt. Det är bara genom att våga som

man upptäcker sin personlighet.

Dra in taggarna! skulle han säga till tjugoringen.

– Du ska inte vara en igelkott. Du ska våga ge och ta emot vänskap och inte vara rädd för nära relationer.

Senare i livet har han försökt rota i varför nära relationer så länge kändes svåra för honom.

– Jag har varit krigsbarn tre gånger. Mitt liv har varit en lång räckta av separationer. Om jag nu som 86-åring frågar hur jag skulle ha kunnat övervinna min separationsångest tidigare tänker jag att amatörteatern kanske skulle ha hjälpt.

Ännu en sak han skulle vilja säga: Ha inte så bråttom!

– Som tjugoring förstod jag inte att jag hade hela livet framför mig. Jag skulle ha kunnat tänka mer på att utveckla mig själv i stället för att bara prestera.

– En sista sak: Läs mycket. I klassiska romaner finns det mer människokänedom än i all psykologi tillsammans.

»Jag har varit krigsbarn tre gånger.«

Gäller fram till 29.11.2021 eller så länge lagret räcker.

norm. 469€
409

Roborock S6 MaxV

- Intelligent hinderundvikande
- Kontrollera via appen
- Dubbla kameror
- Dammsugar och moppar

2662257

norm. 229€
169

E-charge

Deltaco cable Mode 2

- Schuko till typ 2, 1 fas, 3,6kW, 5m, svart
- Inbyggd jordfelsbrytare i kontrollbox
- Uttag i EU standard

2590185

Xiaomi Amazfit GTS

En snygg stor fyrkantig skärm som visar mer innehåll. Modulär informationsklocka. 5 ATM-vattnemotstånd och professionell simningspårnig. 12 vanliga träningslägen. 14-dagars batteritid.

norm. 131⁹⁰€
39

2416691

Deltaco Smart Home AC

smart portabel AC som erbjuder både kyla & värme. En intelligent AC tillverkad med flera praktiska egenskaper som exempelvis ett avtagbart/tvättbart filter och hjul på undersidan för enkel och bekväm positionering.

- Energiklass: A
- Luftflöde: 400 m³/h
- Avfuktningskapacitet: 24 L/dag

norm. 299€
229

2586413

norm. 71⁹⁰€
36

F-Secure TOTAL E-key

- 1 år, 5 enheter

Prisbelönt säkerhetspaket som skyddar dina datorer och mobila enheter mot onlinehot.

1859753

norm. 189€
149

BenQ 27"

- Full HD • IPS
- 16,78 miljoner färger
- Minskar effektivt ögontrötthet och irritation

2806559

norm. 69€
44⁹⁰

L.O.L. Surprise

OMG Styling Head Miss Independent. Vacker L.O.L. frisyer-/stylinghuvud. Innehåller många olika accessoarer för att göra fina och vackra frisyer.

2932637

norm. 799€
699

ThinkBook Plus 13.3"

- Lenovo • 8 GB RAM • 256 GB SSD
- Intel Core i5 • Dubbelskärm
- Win 10 Pro • Wi-Fi 6
- Full HD • IPS

2529770

VI PÅ MULTITRONIC ERBJUDER DIG GRATIS FELSÖKNING!
Kom in med din dator för en gratis felsökning.

Se mera av våra erbjudanden på www.multitronic.fi

WASA TEATER
LOKALA UPPLEVELSER I VÄRLDSKLASS

BOTNIA PARADISE

VÅRENS BILJETTER UTE NU!

ÅRETS JULKLAPP!

GE EN NÄRPRODUCERAD OCH
HÅLLBAR UPPLEVELSE I JULKLAPP.

KÖP PRESENTKORT PÅ [WASATEATER.FI](https://wasateater.fi)

**“Jag vill ge
barnen mer
skärmtid i
julklapp!”
sa ingen
förälder
någonsin.**

Öka läslusten i jul med en prenumeration på HBL Junior. Ge en smart julklapp som ger läsglädje året om! Vi levererar nyheter för nyfikna barn och unga varannan vecka.

Årets julklapp
till bästa pris!

**HBL
Junior**

3 mån. endast **35 €**

6 mån. endast **60 €**

pren@
ksfmedia.fi
09 1253500

BESTÄLL NU!
hbl.fi/hbljunior

HBL JUNIOR ÄR NYHETSTIDNINGEN FÖR BARN OCH UNGA

Specialläkar-
mottagningar
Undersökningar
Recept
Utlåtanden
Operationer

**KRISTINA
MED**
WE OPERATE WITH THE BEST

Oy KristinaMedi Ab
- sakkunnig hälsovård & kirurgi
Tilläggsinfo & tidsbeställningar
vardagar kl. 9-16 tel. 06 -357 8700

Oy KristinaMedi Ab
Lappfjärdsvägen 10
64100 Kristinestad

www.kristinamedi.fi
www.facebook.com/kristinamedi

Vi är verksamma i f.d.
Bottenhavets sjukhus OP-lokalerna

Diabetes
Fysioterapi
Gastroenterologi
Gynekologi
Inre medicin
Ortopedi
Plastikkirurgi
Psykologi
Urologi
Öron-, näs- &
halssjukdomar

Välkommen till oss!
1. Remiss
2. Försäkring
3. Privat
Vi svarar gärna på
ev. tilläggsfrågor.
**Sakkunnig hälsovård
& kirurgi snabbt,
nära och enkelt!**

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ålandsvägen 17
AX-221 00 MARIEHAMN
info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

BYGG & RENOVERING - FRÅN GRUND TILL TAK

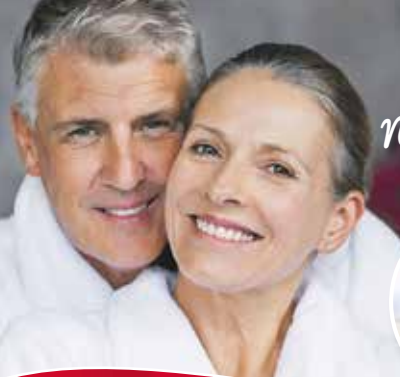
Vi är en bygg- och renoveringsfirma från Korsholm som utför mångsidiga arbeten åt både små och stora kunder.

Läs mer: timbergs.fi

- grundarbeten, tak, murning och nybyggen
- köks- och badrumsrenoveringar (VTT:s våtrumscertifikat)
- målning och tapetsering, kakelarbeten
- montering av inredningar
- VVS-arbeten
- cellulosaisolering som lösull och skiva
- även större projekt t.ex. industrierhallar och radhus

TIMBERG
BYGG & RENOVERING

Hultvägen 180, 65630 Karperö
Ring 040 910 4166 eller 050 525 6673
dennis@timbergs.fi, www.timbergs.fi

Nytt!
Nyrenoverade
dubbelrum

Julsemester i Härmä

349 €/pers./2 dygn
399 €/pers./3 dygn
439 €/pers./4 dygn
479 €/pers./5 dygn

Logi i dubbelrum, frukostar, en buffémåltid per dag,
tillgång till spabadet och gymmet samt
mysigt julprogram och inträde till jultidens danser.
Under julhelgen serveras ett läckert julbord med
alla traditionella julrätter.
På julafton ingår även en julig kvällsmat i priset.
Tilläggsavgift för enkelrum 35 €/dygn

Härmä Spa

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

50 år av glädje, sång och
skratt

**FALLÅKER
TEATER**

Jubileumsföreställningar
En kavalkad med de bästa bitarna ur
Fallåkers succépjäser
Regi: Lidia Bäck

Premiär 21.1.2022 kl. 19
Sö 23.1. | Lö 29.1. | Sö 30.1. | Lö 5.2. | Sö 6.2. | Lö 12.2.
| Sö 13.2. | Sö 27.2. | Lö 5.3. | Sö 6.3.

Föreställningarna börjar kl. 16
Biljetter 25 €

Boka biljett:
www.fallaker.fi

09-884 5611
måndag och torsdag 17.30-20.00

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

När döden berör, står vi hos Lexly till din tjänst.

Bouppteckning och arvsifte
tillförlitligt och med medkänsla.

Gratis
samtal med
vår jurist

 010 3379 150
lexly.fi

LEXLY
LAW MADE EASY

Har du antikviteter, arvegods, värdepappers?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

Fastighets AB KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus
lägenheter i Smedsby, Kvevlax,
Solf, Petsmo, Jungsund och i
Replot.

Tarvitetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja
Sepänkylässä, Koivulahdessa
Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa
sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari
Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083
www.korsholmsbostader.fi

Lilla Teatern

DEN
PERFEKTA
KULTUR-
KLAPPEN!

BASERAD PÅ TOVE JANSSONS MUMINSERIER • DRAMATISERING ANNINA ENCKELL • REGI JAKOB HÖGLUND

KRIS OCH KATASTROF I MUMINDALEN

PREMIÄR 17.2.2022

 BILJETTBOOKNING (09) 3940 22 | GRUPPFÖRSÄLJNING (09) 3940 371 | LILLATEATERN.FI

BOKTIPS TILL JUL

19⁰⁰
(28,00)

MARKO LAMBERG
HÄXMODERN
Berättelsen om
Malin Matsdotter

19⁰⁰
(28,00)

**MED KAMERA OCH
KOFFERT**
Resefotografier före
massturismen
Red. Sanna Jylhä &
Marika Rosenström

30⁰⁰
(44,00)

Årets resebok 2021, heders-
omnämmande, tidskriften
Mondo

ZACHARIAS TOPELIUS
LÄSNING FÖR BARN

Utg. Hanna Kurtén &
Ulrika Gustafsson

Köp alla årets böcker med 30 % rabatt
på normalpriset i Vetenskapsbokhandeln
på Snellmanskatan 13 i Helsingfors eller på
tiedekirja.fi! Gäller 25.11–31.12.2021.

SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND

LEDIGA TJÄNSTER

Vasa svenska församling söker en **LEDANDE** **DIAKONITJÄNSTEINNEHAVARE**

Platsannonsen finns i sin helhet på webbsajten
vasasvenskaforsamling.fi/rekrytering
Ansökningstiden går ut 20.12.2021 kl. 12.

VASA SVENSKA FÖRSAMLING†

Skulle du vilja bli vår nya MUSIKLEDARE?

Dina blivande arbetskamrater i Vanda svenska församling söker dig som är proffs på musik och gillar att jobba med barn och familjer till att komplettera vår trevliga arbetsgemenskap.

Ditt nya jobb börjar 1.1.2022 eller enligt överenskommelse. Skicka in din ansökan senast 1.12.2021.

Mer information om jobbet och hur du kan söka hittar du på vår hemsida:
www.vandasvenskaforsamling.fi

Jobba i vackra Sörmland!

Åker-Länna församling med vackra kyrkor, ett härligt arbetslag och god ekonomi söker nu två nya medarbetare:

Församlingsassistent

- Ansvar för kommunikation i olika medier.
- Ansvar för grupper för daglediga och öppen verksamhet.
- Resurs i en kreativ barnverksamhet.

Komminister

- Gudstjänst, barn, konfirmand vuxna.
- Välj 75-100% tjänst
- Möjlighet till tjänstebostad
- Pendlingsavstånd från både Stockholm och Örebro.

www.svenskakyrkan.se/aker-lanna/lediga-tjanster

Svenska kyrkan
ÅKER-LÄNNA FÖRSAMLING

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Södra Hfors 4-5 r+k
0408396166/Maria

Önskas hyra tre- eller fyrrummare i Borgå. Även radhus eller egnahemshus. Susanne 0500881704.

Sportig och skötsam studerande söker etta eller liten tvåa, max 600 euro/mån, i centrala Åbo. Arne 040-952 3712

KÖPES

KÖPES - Enrummare i centrala/södra H:fors där husbolagets största renoveringarna gjorda. Elmer +358405797397

UTHYRES

Uthyrer en nybyggd möblerad etta i Vallgård (29 kvm) fr.o.m. 1.12-31.5.2022. Hyra: 500 e/mån+el. OBS! Hyresgästen bör vara studerande. Tel: 0503077916/Alexandra

Stiftelsen Lillegården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors, ej serviceboende. 0505903780 tis-to kl. 10-12.

Uthyrer i centrum av Åbo, en etta med nyrenoverat badrum, stort kök 33 kv. Hyra 600 €/mån. Tel. 05 05 86 43 23

Din marknadsannons

lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen **annons@kyrkpressen.fi** tillkommer en servicekostnad på 5€.

beställ behändigt online:
tilaa kätevästi verkosta:

WWW.HELAKAUPPA.COM

olika fönsterbeslag, ett brett sortiment av originella varor till alla fönster!

ikkunapainikkeita, pintasulkijoita, ikkunakulmia, alkuperäisten mallien mukaisina!

GÅNGJÄRN-SARANOITA

SPANJOLETTER, OLIKA MODELLER! USEITA ERI MALLEJA ESPANJOLETTEJA

HELAKAUPPA.com

HELOJEN ERIKOISLIKE - BESLAGSSPECIALISTEN

Hämeentie 20, 00530 Helsinki p. 09-71 71 72 info@hokola.fi

BRA
BESLAG
BÄST
SERVICE!

HYVIÄ
HELOJA
PARASTA
PALVELUA!

Bibeltolkning

Kan barnlösa kvinnor bli frälsta?

Aposteln Paulus säger i 1 Tim 2:15 "[kvinnan] skall bli räddad genom sitt moderskap om hon lever ett ärbart liv i tro, kärlek och helgelse." Detta betyder i klartext att kvinnan inte blir frälst av Guds nåd allena, utan med hjälp av sina egna gärningar (!), och att barnlösa kvinnor överhuvudtaget inte kan bli frälsta.

Ska vi bokstavligen tro på Paulus är svaret på rubrikens fråga alltså ett entydigt nej. Nya testamentet skrevs av män till män. Både det latinska *homo* och det grekiska *anthropos* är maskulina ord och avser

"I den hellenistiska världen fanns det bara ett kön: enbart män var att betrakta som människor."

man. Egentligen står det alltså i Rom 5:18 att den villkorlösa frälsningen i Jesus bara gäller män. Också när NT talar om präster, är det frågan om vad män skriver till män. Ordet präst används i NT i närmast nuvarande betydelse bara i 1 Pet 2:5 och 9. Det ofta citerade 1 Tim 3:1–7 däremot talar snara-

re om församlingens ekonomichef än herde.

I den hellenistiska världen fanns det bara ett kön: enbart män var att betrakta som människor. Kvinnan varenlägre varelse med syfte att åstadkomma manlig avkomma. Paulus idéer om kvinnans (villkorliga) frälsning, deltagande i

församlingsarbete (1 Tim 3:11) och lika värde inför Gud (Gal 3:28) var lika radikala som det evangelium han förkunnade.

Det är faktiskt just bibeln och den kristna tron som har revolutionerat vår människosyn, så att man sedan medeltiden allmänt har insett att XX-människor tillhör samma art som XY-människor. Numera vet vi dessutom att könet är ännu mera mångfacetterat: det finns också XXY- samt XYY-människor och det är inte bara könskromosomerna som definierar vår sexualitet.

Vi tror att Jesus är den enda frälsaren för alla människor, oberoende av kön, och vi ska också tro att Bibeln är skriven för alla. Om Rom 5:18 omfattar kvinnor så gör 1 Pet 2:9 det också. Troende kvinnor, även barnlösa, tillhör Guds eget heliga folk och är valda att förkunna Guds evangelium alldeles som män. Vilket de har gjort med god framgång, inte minst inom missionen.

KIRSTI RIIPOLA,
Nagu

LÖ
11
DEC
19:00

SÖ
12
DEC
18:00

DEN
SJUNGANDE
Julgränen
2021

BOKNING
040 322 8049
kansli@fkf.fi

PLATS
Korsholms Kulturhus
Skolvägen 1
Smedsby

BILJETTER
Vuxna 8 / 5 €
Familjebiljett 20 €
Barn u 8 år gratis

A R R : F R I A K R I S T L I G A F O L K H Ö G S K O L A N

VÄNDPUNKT HELSINGFORS & EKENÄS

JOHN VIKSTRÖM

MONICA VIKSTRÖM-JOKELA

CHRISTA MICKELSSON

ANDERS LINDSTRÖM

I november har vi varit på turné runt om i Svenskfinland och nu återstår bara två stopp: **Helsingfors** och **Ekenäs**. Temat för turnén är "vändpunkter". Vilka ögonblick har varit avgörande i ditt liv? Valde du själv, eller valde livet åt dig? De här frågorna diskuterar **Sofia Torvalds** bland annat med ärkebiskop emeritus **John Vikström**. Utöver diskussionerna blir det kaffeservering, bokförsäljning och andakt. **Välkommen med på turné!**

HELSINGFORS
Måndag 29.11
G18, Georgsgatan 18
Försäljning kl. 16–
Servering kl. 17.30–
Samtal med John Vikström, Monica Vikström-Jokela & Christa Mickelsson kl. 18.30–

EKENÄS
Onsdag 1.12
Församlingshemmet
Försäljning kl. 16–
Servering kl. 17.30
Samtal med Christa Mickelsson & Anders Lindström kl. 18.30–

Fontana Media

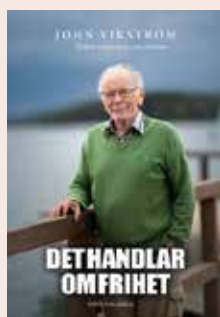
Medmänskligt!

John Vikström

DET HANDLAR OM FRIHET – TANKAR UNDER ÅREN SOM EMERITUS

Tanken om frihet har kännetecknat John Vikströms livssyn genom alla år. I den här boken samlas tal, texter och predikningar från hans pensionärsår. Det är texter som utmanar, som inspirerar och tröstar.

Fontana Media, hft. 26,90

Monica Vikström-Jokela

och Heli Pukki HURDAN ÄR HIMLEN?

Det finns många olika berättelser om himlen. Den här handlar om att komma hem.

Fontana Media, inb. 24,50

EN DAG FULL AV HOPP – 100 ANDAKTER

Den här boken samlar radioandakter från de senaste tio åren. Här finns texter för olika tider och helger, liksom texter som kan ge tankestoff för en alldeles vanlig dag. Med texter av Emma Audas, Anders Lindström, Karin Erlandsson, Hilikka Olkinuora, Hans Växby, Mia Bäck, Björn Vikström, Sara Torvalds, Lars-Johan Sandvik och många fler!

Fontana Media, inb. 28,90

Peter Kankkonen

HÄSTPRÄSTEN

Peter Kankkonen beslöt sig tidigt för att bli präst. Nästan lika tidigt kom passionen för hästar in i bilden. I sin humoristiska självbiografi delar han frikostigt med sig av människomöten och anekdoter ur ett långt och händelserikt prästliv.

Fontana Media, hft. 25,90

